

waterschap
**Hollandse
Delta**

Jaarstukken 2025

Bijlage investeringen

Foto: Watersysteem Brielse Meer

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Lopende en afgesloten investeringen	5
Waterveiligheid	6
Voldoende en Schoon Water	8
Waterketen	17
Wegen	33
Bestuur en Organisatie	39
Programmabrede risicokrediet	42
Voldoende en Schoon Water	43
Waterketen	44
Wegen	45

Algemeen

In deze bijlage lichten we de verschillende lopende en afgesloten projecten toe. Daarnaast zijn de investeringsbedragen en de bestedingen in 2025 zichtbaar. Tot slot biedt deze bijlage inzicht in de mutaties in de projecten uit de programmabrede risicokredieten.

Leeswijzer

De overzichten bevatten de stand van zaken per 31 december 2025.

Opbouw financiële tabellen

Het hoofdstuk [Lopende en afgesloten investeringen](#) presenteert financiële tabellen met de volgende indeling:

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
-------------	---	-----------------	---------------------	-----------------	--------------------	------------------------	--------------------	-------------------------

Op 17 december 2025 heeft de Verenigde Vergadering het voorstel Strategische Investerings Agenda (SIA) vastgesteld. Daarin wordt onderscheid gemaakt in strategische en niet-strategische investeringen. In de tabellen met de individuele investeringen is in de kolom 'M' aangegeven welke investeringen als strategisch 'S' en welke investeringen als niet-strategisch 'NS' zijn gelabeld. Het vrijmaken van het krediet van de strategische investeringen is gemandateerd aan de Verenigde Vergadering, het vrijmaken het krediet van de niet-strategische investeringen is gemandateerd aan het college van dijkgraaf en heemraden.

In de kolommen 'Krediet' staan het beschikbaar gestelde brutokrediet en de begrote subsidie of bijdrage. Beide bedragen zijn inclusief tussentijdse wijzigingen. Opgeteld vormen ze het netto beschikbaar gestelde krediet.

De kolommen 'Realisatie' bevatten de totale besteding en de ontvangen subsidie en bijdrage over de totale looptijd van het project. Opgeteld vormen deze de totale nettobesteding.

Realisatie 2025 (Netto): deze kolom bevat de netto bestedingen die in 2025 op het project zijn gedaan.

In de tabel waarin de afgesloten investeringen zijn opgenomen is een extra kolom '+/- netto' opgenomen. Afgesloten investeringen met een kredietoverschrijding duiden we aan met een plusteken '+'. Investerings die in 2025 zijn afgesloten met een onderschrijding zijn aangeduid met een minusteken '--'.

De financiële tabellen in het hoofdstuk [Programmabrede risicokrediet](#) (PBRK) hebben de volgende opbouw:

Investering	Netto krediet excl. PBRK mutaties	Afgedragen	Toegevoegd	Netto krediet incl. PBRK mutaties
-------------	---	------------	------------	---

In de kolom 'Afgedragen' staat het deel van het vrijgemaakte investeringskrediet dat is afgedragen aan het programmabrede risicokrediet. De kolom 'Toegevoegd' geeft inzicht in de inzet vanuit het programmabrede risicokrediet voor de investering.

Lopende en afgesloten investeringen

In 2025 bedroeg het totaal aan lopende en afgesloten investeringskredieten €482,9 miljoen. In eerdere jaren was er al € 69,4 miljoen aan deze projecten besteed, gedurende 2025 is er € 94,0 miljoen uitgegeven en € 16,9 miljoen aan subsidies en bijdragen ontvangen.

Binnen deze portefeuille zijn in het verslagjaar 55 investeringsprojecten succesvol afgerond, met een gezamenlijke bestedingsomvang van € 85,1 miljoen.

Lopende en afgesloten investeringen

(bedragen x € 1 mln.)

Programma	Krediet (Netto)	Realisatie per 1/1/2025	Realisatie 2025 (Bruto)	Realisatie 2025 (Bijdragen)	Realisatie t/m 31/12/2025
LOPEND	397,339	25,095	52,795	-16,480	61,411
Waterveiligheid	10,687	0,575	18,642	-15,825	3,392
Voldoende en Schoon Water	53,510	3,998	7,155	-0,399	10,754
Waterketen	314,272	19,723	22,501	-0,021	42,202
Wegen	16,764	0,609	4,443	-0,235	4,817
Bestuur en Organisatie	2,106	0,190	0,055	0,000	0,245
AFGESLOTEN	85,552	44,325	41,199	-0,434	85,090
Waterveiligheid	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Voldoende en Schoon Water	17,294	13,789	3,651	-0,092	17,348
Waterketen	29,144	15,443	13,378	-0,089	28,732
Wegen	36,829	14,031	22,961	-0,282	36,709
Bestuur en Organisatie	2,284	1,063	1,208	0,029	2,301
Totaal	482,891	69,421	93,994	-16,914	146,501

In de volgende paragrafen wordt de stand van zowel de lopende als de afgesloten investeringen per programma weergegeven. Daarbij geven we per investering een korte toelichting.

Waterveiligheid

In deze paragraaf lichten we de lopende en afgesloten investeringen binnen het programma Waterveiligheid over 2025 toe.

Lopende investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7202100328 VP_Vervangen beschoeiing Kanaal door Voorne	NS	0,200	0,000	0,200	0,074	0,000	0,074	0,074
7202100329 WSHD_Preventieve maatregelen graverijschade bevers 2025	NS	0,780	0,000	0,780	0,793	0,000	0,793	0,793
7202200015 WSHD_Dijkversterking zettingvloeiing V3T	S	43,113	-33,406	9,707	21,488	-18,963	2,524	1,950
Totaal		44,093	-33,406	10,687	22,355	-18,963	3,392	2,817

Toelichting
7202100328 VP_Vervangen beschoeiing Kanaal door Voorne
Bij de boezemkade-inspectie van begin 2021 is achterstallig onderhoud geconstateerd aan de boezemkaden en de beschoeiing langs het Kanaal door Voorne. De slechte staat van deze beschoeiing vormt een risico van uitspoeling van de kade. Daarom is vervanging nodig om de veiligheid te waarborgen. Tijdens de voorbereidingen van de uitvoering bleek uit onderzoek een verhoogd risico op aanwezigheid van onontpofte oorlogsresten. In de buurt is namelijk op 20 mei 1945 uit de omgeving verzamelde munitie tot ontploffing gebracht. Het werk kon door dit risico niet in 2025 worden uitgevoerd en afgerond. Nader onderzoek en aanvullende maatregelen moeten ervoor zorgen dat de werkzaamheden in 2026 wel kunnen worden uitgevoerd.
7202100329 WSHD_Preventieve maatregelen graverijschade bevers 2025
Op grond van risico's voor de waterveiligheid is het wenselijk om preventieve maatregelen te nemen, in plaats van reactieve (herstellen van graafschade). De preventieve maatregelen die in het voorjaar 2025 zijn uitgevoerd in het kader van calamiteitenbestrijding zijn ten laste van deze investering gebracht. In het najaar is deze investering opgehoogd om in Zuidland en Oude-Tonge beverwerend gaas aan te brengen. Bij Oude-Tonge bleek dat toch niet mogelijk. Daar wordt een damwand geplaatst. Dit lukte echter niet meer voor het einde van het jaar, waardoor de investering nog niet kan worden afgesloten.

Toelichting**7202200015 WSHD_Dijkversterking zettingvloeijing V3T**

In dit HWBP-project (Hoogwaterbeschermingsprogramma) wordt 7 kilometer primaire waterkering aangepakt op het faalmechanisme 'zettingvloeijing'. Dit gebeurt op 5 locaties langs de Oude Maas, het Haringvliet, het Hartelkanaal en de Grevelingen. Het project is in 2024 gestart en zal tot eind 2026 doorlopen. Het geschil over het contract is in behandeling bij de Raad van Arbitrage in Bouwgeschillen. Door het zogenaamde slibissue zal het project duurder uitvallen. Met de directie van het HWBP wordt overlegd om in aanmerking te komen voor een aanvullende subsidie. Bij de eerste begrotingswijziging 2026 hebben we daar meer duidelijkheid over.

Voldoende en Schoon Water

In deze paragraaf lichten we de lopende en afgesloten investeringen binnen het programma Voldoende en Schoon Water over 2025 toe.

Lopende investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7103100199 IJS_Bijdrage waterberging Spinozapark fase 3	NS	0,344	0,000	0,344	0,000	0,000	0,000	0,000
7103100329 VP_Aanleg KRW maatregelen Kanaal door Voorne	NS	0,247	0,000	0,247	0,082	0,000	0,082	0,080
7103100344 HW_Bijdrage 't-Schenkeltje	NS	0,645	0,000	0,645	0,579	0,000	0,579	0,367
7103100363 HW_Optimalisatie watersysteem Oudeland van Strijen	NS	2,445	-2,070	0,376	1,337	-0,536	0,801	0,470
7103100368 IJS_Bijdrage waterberging Hart van Reyerood	NS	3,280	0,000	3,280	2,296	0,000	2,296	0,000
7103100381 DO_Bijdrage Waterkraan fase 2	NS	2,060	-0,175	1,885	0,412	0,000	0,412	0,412
7103100387 HW_Renovatie schutsluis Strijensas en 2 inlaten	NS	4,423	0,000	4,423	0,119	0,000	0,119	0,119
7103100421 WSHD_NBWS-BOS Vervangen automatisering fase 2	NS	2,180	0,000	2,180	0,084	0,000	0,084	0,084
7103100422 WSHD_Aankoop grond tbv Watergebiedsplannen	S	2,000	0,000	2,000	1,361	0,000	1,361	1,361
7103100423 WSHD_NBWS_Vervangen automatisering 3 kunstwerken	NS	0,464	0,000	0,464	0,294	0,000	0,294	0,294
7103109998 WSHD_Risicokrediet Voldoende en Schoon Water	NS	6,586	0,000	6,586	0,000	0,000	0,000	0,000
7103300148 GO_Renovatie gemaal De Haas van Dorsser	NS	2,917	0,000	2,917	0,006	0,000	0,006	0,006
7103300150 WSHD_Vervangen stuwen 2025	NS	0,650	0,000	0,650	0,333	0,000	0,333	0,333
7103300151 WSHD_Vervangen duikers 2025	NS	0,150	0,000	0,150	0,090	0,000	0,090	0,090

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7103300152 VPRBGO_Aanpassen veiligheid-duurzaamheid opslaglocaties	NS	0,120	0,000	0,120	0,002	0,000	0,002	0,002
7103300153 VP_Renovatie gemaal Arnoldus Botbijlweg	NS	0,318	0,000	0,318	0,139	0,000	0,139	0,137
7103300154 HW_WGP HWZW - Renovatie gemaal de Eendragt	NS	6,450	0,000	6,450	0,058	0,000	0,058	0,058
7103300155 VP_Vernieuwen gemaal Berkenrijspad	NS	0,772	-0,156	0,616	0,759	-0,135	0,624	0,122
7103300158 HW_Renovatie gemaal Volharding	NS	0,400	0,000	0,400	0,000	0,000	0,000	0,000
7103300159 GO_Renovatie spuisluis Zuiderdiep	NS	1,000	0,000	1,000	0,212	0,000	0,212	0,212
7103300160 GO_Renovatie inlaatsluis Zuiderdiep	NS	1,000	0,000	1,000	0,257	0,000	0,257	0,257
7103300161 WSHD_Vervangen frequentie-omvormers	NS	0,800	0,000	0,800	0,661	0,000	0,661	0,661
7103300162 GO_Optimalisatie zonnestuw Lange Sluis	NS	0,180	0,000	0,180	0,102	0,000	0,102	0,102
7103300163 HW_Renovatie gemaal Sint Anthonyvolder	NS	0,600	0,000	0,600	0,012	0,000	0,012	0,012
7103300166 WSHD_Aanschaf noodmiddelen - leidingwerk&aansluitmiddel	NS	0,850	0,000	0,850	0,077	0,000	0,077	0,077
7103300167 WSHD_Vervangen beschoeiingen 2025	NS	0,500	0,000	0,500	0,066	0,000	0,066	0,066
7103300169 VP_WGP PT_Technische maatregelen 1	NS	2,802	0,000	2,802	0,305	0,000	0,305	0,251
7103300170 WSHD_NBWS_Vervang automatisering en energie zonnestuwen	NS	2,200	0,000	2,200	0,541	0,000	0,541	0,541
7103300171 HW_WGP HWZW - Technische maatregelen 1	NS	1,958	0,000	1,958	0,091	0,000	0,091	0,091
7103300179 VP_WGP PT_Technische maatregelen 2	NS	4,646	0,000	4,646	0,063	0,000	0,063	0,063
7103300180 GO_Renovatie gemaal Zuiderdiep	NS	0,910	0,000	0,910	0,000	0,000	0,000	0,000

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7103300181 VPGO_Techn. aansluitingen werven De Klomp en Oude Tonge	NS	0,250	0,000	0,250	0,094	0,000	0,094	0,094
7811700021 HW_Aanpassen veiligheid- duurzaamheid werven	NS	2,047	-0,283	1,764	0,993	-0,001	0,993	0,395
Totaal		56,193	-2,684	53,510	11,425	-0,671	10,754	6,756

Toelichting
7103100199 IJS_Bijdrage waterberging Spinozapark fase 3
Het waterschap draagt bij aan het project van de gemeente Rotterdam om meer waterberging te realiseren in het Spinozapark. De uitvoering van het project staat gepland voor 2026.
7103100329 VP_Aanleg KRW maatregelen Kanaal door Voorne
Eén van de KRW-maatregelen uit het SGBP-3 is het verbeteren van de waterkwaliteit in het Kanaal door Voorne. Binnen dit project was gepland om drijvende eilanden en twee natuurvriendelijke oevers in het Kanaal door Voorne aan te leggen. Dit om de habitat voor macrofauna en vis te verbeteren en daarmee de waterkwaliteit. In 2025 zijn de drijvende eilanden aangebracht. Bij de aanleg van de natuurvriendelijke oevers is een dermate grote hoeveelheid puin aangetroffen dat het beschikbare investeringskrediet ontoereikend is. Een voorstel tot scopewijziging ligt begin 2026 ter besluitvorming voor.
7103100344 HW_Bijdrage 't-Schenkeltje
Het waterschap draagt bij aan het project van de gemeente Hoeksche Waard waarin maatregelen getroffen worden om grootschalige wateroverlast in de toekomst in 's-Gravendeel te voorkomen. Door een nieuwe verbinding te maken met een naastgelegen peilgebied wordt de afvoer naar het westen verbeterd. In het afgelopen jaar is deze verbinding gerealiseerd door middel van een gestuurde boring. Er zijn een aantal schades opgetreden die in 2026 afgehandeld moeten worden. Daardoor is dit project nog niet afgesloten.
7103100363 HW_Optimaliseren watersysteem Oudeland van Strijen
Samen met Staatsbosbeheer is een waterhuishoudkundig plan ontworpen voor het reservaat Oudeland van Strijen. Met de maatregelen uit dit plan kunnen we het watersysteem beter regelen. Dit verbetert de terreincondities voor de weidevogels. Ook wordt de inlaatcapaciteit verbeterd, kan er meer neerslag in het gebied worden vastgehouden en wordt bodemdaling van de veenbodem tegengegaan. Daarmee verbeteren we de waterkwaliteit. Dit project is één van de KRW-maatregelen uit het SGPB-3. In 2025 is gestart met de uitvoering van de maatregelen.
7103100368 IJS_Bijdrage Waterberging Hart van Reyerood
Het waterschap draagt bij aan het project van de gemeente Rotterdam om meer waterberging te realiseren in de wijk Reyerood. Een groot deel van deze waterberging is de afgelopen jaren gerealiseerd.
7103100381 DO_Bijdrage Waterkraan fase 2

Toelichting
Het waterschap draagt bij aan verbetering van de sturing van het watersysteem in de gemeente Dordrecht. Hierdoor kan schoon water vanuit de Nieuwe Dordtse Biesbosch beter richting het stedelijke gebied van Dordrecht worden gebracht. Dit water wordt gebruikt om het water in de singels van de wijk Sterrenburg te verversen. Het afgelopen jaar is gestart met het opstellen van het ontwerp voor de te nemen maatregelen.
7103100387 HW_Renovatie schutsluis Strijensas en 2 inlaten
We pakken de gebreken aan van de monumentale schutsluis in Strijensas. Zo zullen we onder meer het metsel- en voegwerk herstellen, de aandrijvingen aanpakken en diverse veiligheidsmaatregelen treffen. Ook wordt de bediening van de sluis geëlektrificeerd. Daarnaast renoveren we twee nabijgelegen inlaten. In het afgelopen jaar is het krediet beschikbaar gesteld en zijn de voorbereidingen voor uitvoering getroffen.
7103100421 WSHD_NBWS-BOS Vervangen automatisering fase 2
Deze investering betreft een meerjarig ontwikkeltraject voor het opzetten van een beslissingsondersteunend systeem (BOS). In 2025 is slechts beperkt voortgang geboekt, omdat een aantal buiten het project liggende randvoorwaarden niet op tijd waren ingevuld. Het plan wordt in 2026 hierop aangepast.
7103100422 WSHD_Aankoop grond tbv Watergebiedsplannen
Voor een aantal maatregelen die volgen uit de watergebiedsplannen moeten we grond aankopen. Op basis van deze aangekochte gronden kunnen we het ontwerp van de maatregel verder vormgeven. Met dit krediet kunnen deze gronden worden aangekocht, vooruitlopend op het vrijgemaakte krediet voor de afzonderlijke maatregelen uit de watergebiedsplannen. Het afgelopen jaar zijn diverse gronden aangekocht voor de watergebiedsplannen Putten, Flakkee Oosthoek, Voorne West, en Oudeland en Binnenmaas.
7103100423 WSHD_NBWS_Vervangen automatisering 3 kunstwerken
In lijn met alle andere geautomatiseerde kunstwerken, voorzien we drie complexe kunstwerken van nieuwe technische automatisering. In 2025 is gemaal De Bosschen omgebouwd en zijn de voorbereidingen getroffen voor de gemalen Oud en Nieuw Reyerwaard en Pallandt.
7103109998 WSHD_Risicokrediet Voldoende en Schoon Water
Voor een toelichting van dit krediet zie onderdeel 'Programmabrede risicokrediet'
7103300148 GO_Renovatie gemaal De Haas van Dorsser
Bij het gemaal De Haas van Dorsser bij Oude-Tonge zijn diverse gebreken geconstateerd. De dieselaangedreven pomp van dit gemaal is technisch afgeschreven en reserveonderdelen zijn niet meer verkrijgbaar. Ook voldoet het gemaal niet aan wet- en regelgeving met betrekking tot arbo- en machineveiligheid. Met de renovatie van het gemaal vergroten we de betrouwbaarheid. Het afgelopen jaar zijn de benodigde maatregelen verder uitgewerkt en is het krediet beschikbaar gesteld.
7103300150 WSHD_Vervangen stuwen 2025
We vervangen de stuwen waarvan het einde van de levensduur is bereikt. Het afgelopen jaar zijn vier stuwen vervangen. Vanwege de lange doorlooptijd van de vergunningaanvraag en het verkrijgen van een stroomaansluiting, plaatsen we de overige drie stuwen in 2026.
7103300151 Vervangen Duikers 2025
We vervangen de duikers waarvan het einde van de levensduur is bereikt. Het afgelopen jaar is er één duiker vervangen en in 2026 wordt de andere duiker vervangen.
7103300152 VPRBGO_Aanpassen veiligheid-duurzaamheid opslaglocaties

Toelichting
Bij de opslaglocaties op Voorne-Putten, Rozenburg en Goeree-Overflakkee doen we aanpassingen op het gebied van duurzaamheid en veiligheid. Deze bestaan uit wettelijke keuringen en maatregelen om de brandveiligheid, dakveiligheid en arboveiligheid te verbeteren. Ook verbeteren we de isolatie, vervangen we de installatie, optimaliseren de energieprestatie, en plaatsen e-laadpalen, oplossingen voor zonne-energie en/of groene daken.
7103300153 VP_Renovatie gemaal Arnoldus Botbijnweg
Vanwege de beperkte en daarmee onveilige bereikbaarheid verplaatsen we het gemaal Botbijnweg in Brielle. Het uitvoeren van het onderhoud en de bediening worden daarmee veiliger, eenvoudiger en goedkoper. Het afgelopen jaar is de verplaatsing voorbereid.
7103300154 HW_WGP HWZW - Renovatie gemaal de Eendragt
Gemaal De Eendragt bemaalt het gehele bemalingsgebied De Eendragt in het zuidwesten van de Hoeksche Waard. Het gemaal is sterk verouderd, vertoont gebreken en moet gerenoveerd worden. Het gemaal is ook onderdeel van één van de vismigratieroutes en wordt daarom vispasseerbaar gemaakt. Deze opgave is onderdeel van het watergebiedsplan Hoeksche Waard Zuid-West. Het afgelopen jaar is het krediet beschikbaar gesteld, het ontwerp verder uitgewerkt en het bestek voor de renovatie van het gemaal opgesteld.
7103300155 VP_Vernieuwen gemaal Berkenrijspad
Tijdens droge periodes is het lastig om voldoende water in de waterlopen van Oostvoorne te brengen voor doorspoeling en peilhandhaving. Om de aanvoercapaciteit te verbeteren vergroten we de capaciteit van gemaal Berkenrijspad, leggen we een nieuwe persleiding aan en verleggen we een bestaande persleiding deels. Het afgelopen jaar is het grootste deel van de maatregelen uitgevoerd.
7103300158 HW_Renovatie gemaal Volharding
Gemaal Volharding in de Hoeksche Waard zorgt voor de afvoer van Polder De Volharding en de Mariapolder. Tijdens de zevenjaarlijkse droogzetting in 2023 van dit gemaal zijn verschillende (bouwkundige) gebreken geconstateerd, zoals lekkage, betonrot en corrosieschade. Hierdoor is er extra kans op falen van het gemaal. Deze gebreken verhelpen we met levensduurverlengende maatregelen. Het afgelopen jaar zijn de te nemen maatregelen voorbereid.
7103300159 GO_Renovatie spuisluis Zuiderdiep
De Spuisluis Zuiderdiep (00021SL) wordt gebruikt om bij hoge peilen op het Zuiderdiep water onder vrij verval te spuien op de Noordzee. Tijdens de inspectie van de spuisluis zijn verschillende gebreken geconstateerd, zoals betonrot, slijtage van de schuiven en de aandrijving. Ook is de besturing van de spuisluis verouderd. Deze gebreken verhelpen we met levensduurverlengende maatregelen. Het afgelopen jaar is onder meer de eerste schuif gerenoveerd.
7103300160 GO_Renovatie inlaatsluis Zuiderdiep
De Inlaatsluis Zuiderdiep (00025SL) voorziet de Zuiderdiepboezem nog regelmatig van zoet water om te kunnen fungeren als zoetwaterbuffer en back-up voor het zoetwaterkanaal. Ook wordt de inlaatsluis in het voorjaar en de zomer gebruikt om de Zuiderdiepboezem zoet te spoelen. Tijdens de inspectie van de inlaatsluis zijn verschillende gebreken geconstateerd, zoals een verouderde noodstroomvoorziening. Deze gebreken verhelpen we met levensduurverlengende maatregelen. Het afgelopen jaar is een deel van deze maatregelen uitgevoerd.
7103300161 WSHD_Vervangen frequentie-omvormers
We vervangen een aantal verouderde frequentieomvormers voor de pompen van gemalen. Het afgelopen jaar zijn de meeste frequentieomvormers uit deze investering vervangen.
7103300162 GO_Optimalisatie zonnestuw Lange Sluis

Toelichting
Doordat de zonnepanelen van stuw Lange Sluis te Sommelsdijk in de schaduw staan, moet de accu regelmatig worden gewisseld om de stuw van voldoende energie te kunnen voorzien. Ook is het voormalige onderhoudspad verwijderd bij de aanleg van de naastgelegen nieuwe woonwijk. De stuw is daardoor nu alleen nog te voet bereikbaar via een smalle steeg, op een perceel van een derde. Daarom realiseren we de stuw op een nieuwe locatie. Het afgelopen jaar is de nieuwe stuw geplaatst, het komende jaar wordt de oude stuw verwijderd.
7103300163 HW_Renovatie gemaal Sint Anthony polder
Tijdens de inspectie van gemaal Sint Anthony polder in de Hoeksche Waard zijn verschillende gebreken geconstateerd, waaronder zware corrosie van het staalwerk en een verouderd aandrijfmechanisme. Deze gebreken verhelpen we met levensduurverlengende maatregelen. Daarnaast vergroten we de capaciteit van het gemaal, zodat het voldoet aan de afvoernorm van 2,0 l/s/ha (maatregel uit het watergebiedsplan Oudeland en Binnenmaas). Met het vervangen van de vijzel wordt het gemaal ook visvriendelijk gemaakt. Uit de toetsing van de boezemkeringen is gebleken dat bij een naastgelegen inlaat een afsluiter ontbreekt. Om de overlast voor de omgeving zo veel mogelijk te beperken nemen we het aanbrengen van de afsluiter ook mee in dit project. Het afgelopen jaar zijn de te nemen maatregelen voorbereid.
7103300166 WSHD_Aanschaf noodmiddelen - leidingwerk&aansluitmidde
We breiden de hoeveelheid leidingwerk uit, inclusief de daarvoor benodigde karren en aansluitmiddelen. Het afgelopen jaar is de bestelling gedaan.
7103300167 WSHD_Vervangen beschoeiingen 2025
We vervangen de beschoeiingen waarvan het einde van de levensduur is bereikt. Het afgelopen jaar is één beschoeiing vervangen. Vanwege de lange doorlooptijd van de benodigde vergunningen, plaatsen we de overige beschoeiingen in 2026.
7103300169 VP_WGP PT_Technische maatregelen 1
Vanuit het watergebiedsplan Putten voeren we binnen deze investering verschillende maatregelen uit om het watersysteem te verbeteren. Dit zijn onder meer het vergroten van de inlaatcapaciteit van de hevel Wolvenpolder en het vergroten van een aantal duikers en stuwen in het achterliggende watersysteem. In de Markenburgpolder gaan we een aantal duikers vervangen die aan het einde van hun levensduur zijn en automatiseren we een van de afsluiters. Het afgelopen jaar zijn de laatste grondzaken afgerond en is het ontwerp verder uitgewerkt.
7103300170 WSHD_NBWS_Vervang automatisering en energie zonnestuwen
We voorzien alle ca. 80 zonnestuwen van nieuwe energievoorziening en technische automatisering. Afgelopen jaar zijn een aantal pilots succesvol uitgevoerd, de materialen besteld en is gestart met de voorbereidingen voor de uitrol.
7103300171 HW_WGP HWZW - Technische maatregelen 1
Vanuit het watergebiedsplan Hoeksche Waard Zuid-West voeren we binnen deze investering verschillende maatregelen uit om het watersysteem te verbeteren. Dit zijn onder andere het automatiseren van de waterinlaat Den Hitsert, het vispasseerbaar maken van twee stuwen en een schuif, en het optimaliseren van het watersysteem bij de Borrekeken. Het afgelopen jaar is het krediet beschikbaar gesteld en is het ontwerp verder uitgewerkt.
7103300179 VP_WGP PT_Technische maatregelen 2
Vanuit het watergebiedsplan Putten voeren we binnen deze investering verschillende maatregelen uit om het watersysteem te verbeteren. Dit zijn onder meer het vergroten van een aantal duikers en stuwen in het watersysteem en het uitvoeren van groot onderhoud van een doorspoelgemaal. Het afgelopen jaar zijn de benodigde maatregelen verder uitgewerkt en is het krediet beschikbaar gesteld.
7103300180 Renovatie gemaal Zuiderdiep

Toelichting
Omdat één van de pompen van gemaal Zuiderdiep is uitgevallen, halen we de renovatie van het gemaal naar voren. Daarmee wordt het gemaal ook visvriendelijk gemaakt en bouwkundig gerenoveerd. Het afgelopen jaar is krediet voor deze investering beschikbaar gesteld en is de uitvoering voorbereid.
7103300181 VPGO_Techn. aansluitingen werven De Klomp en Oude Tonge
Vooruitlopend op de realisatie van de nieuwe werven De Klomp en Oude-Tonge moeten we een nieuwe aansluiting voor de stroomvoorziening realiseren. Het afgelopen jaar zijn hiervoor de voorbereidingen getroffen.
7811700021 HW_Aanpassen veiligheid-duurzaamheid werven
Op de werf aan de Noorddijk en het steunpunt aan de Hoekseweg in Strijen realiseren we diverse veiligheidsmaatregelen op het terrein en aan de werkomgeving. Ook worden deze twee locaties verduurzaamd door onder meer laadpunten te realiseren, ledverlichting aan te brengen, isolatie, kozijnen en ventilatie aan te passen en door klimaatadaptieve maatregelen op het terrein. Daarnaast vervangen we de hoofdverdeelkast in Strijen en de cv-installatie aan de Werf Noorddijk.

Afgesloten investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	+/- (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7103100219 WSHD_NBWS_Optimalisatie besturing watersysteem	11,100	0,000	11,100	11,163	0,000	11,163	+	1,405
7103100288 Maatregelen Binnenbedijkte Maas	2,200	-0,464	1,736	2,192	-0,464	1,728	-	0,108
7103100362 DO_Bijdrage Waterkraan fase 1	0,150	0,000	0,150	0,150	0,000	0,150	+	0,050
7103100370 IJS_Bijdrage waterberging Zwijndrecht fase 1	0,700	0,000	0,700	0,807	0,000	0,807	+	0,140
7103100378 Optimaliseren stuw Bolkafstraat (09307ST)	0,151	-0,050	0,101	0,133	-0,038	0,096	-	0,057
7103100388 VP_Optimalisatie watersysteem Berkenrijs	0,522	0,000	0,522	0,521	0,000	0,521	-	0,507
7103100389 HW_Bijdrage Nobelstraat Oud-Beijerland	0,321	0,000	0,321	0,321	0,000	0,321	-	0,220
7103100424 HW_WGP HWZW_Bijdrage waterberging Nieuw-Beijerland	0,250	0,000	0,250	0,249	-0,071	0,178	-	0,068

Investering	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	+/- (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7103100425 Grondaankoop de klomp	0,190	0,000	0,190	0,180	0,000	0,180	-	0,180
7103300145 IJS_Renovatie gemaal Het Dijkje	0,700	0,000	0,700	0,705	0,000	0,705	+	0,492
7103300146 Vervanging duiker Battenoordsedijk (1237DU)	0,300	0,000	0,300	0,296	0,000	0,296	-	0,158
7103300157 Vervanging stuwen 2024 HoO	1,075	0,000	1,075	1,053	0,000	1,053	-	0,024
7103300182 Vervanging E-motor en schakelkast Gemaal Westplaat II	0,150	0,000	0,150	0,150	0,000	0,150	+	0,150
Totaal	17,808	-0,514	17,294	17,921	-0,572	17,348		3,560

Toelichting
7103100219 WSHD_NBWS_Optimalisatie besturing Watersystemen
Het project is eind 2025 afgesloten nadat alle kunstwerken zijn omgebouwd, een nieuwe versie van de software is uitgerold en de noodzakelijke voorbereidingen voor de beheerfase zijn gedaan. De beheerfase is gestart, het contract loopt tot eind 2039. In 2025 zijn meer uren gemaakt dan was voorzien. Deze uren waren noodzakelijk om het werk op tijd op te leveren. Hierdoor is het beschikbare budget overschreden met ca. € 63.000.
7103100288 Maatregelen Binnenbedijkte Maas
De waterkwaliteit van het KRW-waterlichaam Binnenbedijkte Maas was onvoldoende. We hebben een nieuwe verbinding gemaakt van Sint Anthonypolder richting gemaal Overwater en extra waterbergingscapaciteit in het Oudeland van Strijen aangelegd. Hierdoor wordt bij droog weer en weinig neerslag het nutriëntrijke water van de Sint Anthonypolder niet meer op de Binnenbedijkte Maas geloosd, waardoor de waterkwaliteit in de Binnenbedijkte Maas wordt verbeterd. Dit project is één van de KRW-maatregelen uit het SGPB-3. Voor dit project ontvingen we een POP3-subsidie van de provincie van € 464.114 euro. De totale onderschrijving op dit project bedraagt ca. € 8.000 als gevolg van de verrekening van een aantal meer- en minderwerken.
7103100362 DO_Bijdrage Waterkraan fase 1
De aanleg van twee stuwen zorgt ervoor dat het schone water dat Dordrecht binnenkomt beter over het watersysteem verdeeld kan worden. Hierdoor wordt de waterkwaliteit in het stedelijke gebied van Dordrecht verbeterd. Het hiervoor beschikbaar gestelde krediet is volledig benut, in overeenstemming met de afspraken in de SOK.
7103100370 IJS_Bijdrage Waterberging Zwijndrecht fase 1
Het waterschap draagt bij aan de aanleg van vijf natuurvriendelijke oevers binnen de gemeente Zwijndrecht. Hierdoor kan er bij hevige regenval meer water worden geborgen en verbetert de waterkwaliteit. Als gevolg van aangetroffen verontreinigingen zijn de afvoerkosten van de grond gestegen. Hierdoor is er een overschrijving ontstaan van ca. € 108.000.
7103100378 HW_Optimaliseren stuw Bolkafstraat

Toelichting
De waterafvoer vanuit het stedelijk gebied naar de benedenstroomse polder is verbeterd door het optimaliseren van stuw Bolkastraat (09307ST). Deze stuw is verbreed, geautomatiseerd en voorzien van waterpeil-sensoren aan beide zijden van de stuw. Vanwege de eindafrekening met diverse meer- en minderwerken en de subsidieafrekening is er een onderschrijding ontstaan van ca. € 5.600.
7103100388 VP_Optimalisatie watersysteem Berkenrijs
Door diverse optimalisaties in het peilgebied Burcht Oostvoorne (V01.062) en het nieuwe plangebied Zwaluwthof ter hoogte van de Fazantenlaan/vd Meerweg is de wateraanvoer en de doorspoeling in het gebied verbeterd. De optimalisaties bestaan uit onder andere het aanbrengen van peilregelingen en het automatiseren van een aantal stuwen. Het krediet voor deze investering is volledig benut.
7103100389 HW_Bijdrage Nobelstraat Oud-Beijerland
De gemeente Hoeksche Waard heeft de riolering in een deel van Oud-Beijerland vervangen. Hiervoor moest ook de kabel- en leidinginfrastructuur worden aangepast. In de Nobelstraat lag nog een asbestcementleiding voor het watersysteem. De gemeente heeft deze persleiding tijdens hun werkzaamheden op onze kosten vervangen. Het hiervoor beschikbaar gestelde krediet is volledig benut, in overeenstemming met de afspraken in de SOK.
7103100424 HW_WGP HWZW_Bijdrage waterberging Nieuw-Beijerland
Ten zuiden van Nieuw-Beijerland is een nieuwbouwwijk gerealiseerd. Bij deze nieuwbouwwijk is ook een landschapszone ingericht. Door een bijdrage van het waterschap is er in dit gebied extra waterberging gecreëerd. Voor dit project is een subsidie toegekend uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Daarmee is er een netto-onderschrijding van € 72.000.
7103100425 Grondaankoop de klomp
Voor de nieuwe werf in Vierpolders is een stuk grond aangekocht. De kosten hiervan vielen lager uit dan het beschikbaar gestelde krediet. Daardoor is er een onderschrijding van ca. € 10.000.
7103300145 IJS_Renovatie gemaal Het Dijkje
Van gemaal Het Dijkje in Ridderkerk zijn de kritische onderdelen, die aan het einde van hun levensduur waren, vervangen. Met het vervangen van de pompen is ook de capaciteit van het gemaal vergroot en is het gemaal visvriendelijk gemaakt. Het gemaal is ook verduurzaamd, onder andere door de dieselpomp te vervangen door een elektrische pomp. Vanwege de eindafrekening met diverse meer- en minderwerken is er een overschrijding ontstaan van ca. € 4.800.
7103300146 Vervanging duiker Battenoordsedijk
De duiker Battenoordsedijk in de gemeente Goeree-Overflakkee verkeerde in slechte staat. De duiker was op diverse plaatsen aangetast door betonrot. Ook voldeed deze duiker niet aan de huidige hydrologische normen. Deze duiker is daarom vervangen en vergroot. Vanwege de eindafrekening met diverse meer- en minderwerken is er een onderschrijding van ca. € 4.200.
7103300157 Vervanging stuwen 2024 HoO
De stuwen waarvan het einde van de levensduur is bereikt, worden vervangen. In 2024 en 2025 zijn 37 stuwen vervangen. Een aantal stuwen bleken goedkoper dan geraamd, waardoor er een onderschrijding van € 22.000 is ontstaan.
7103300182 Vervanging E-motor en schakelkast Gemaal Westplaat II
De schakelkast en de elektromotor van het gemaal Westplaat II bij Middelharnis waren aan het einde van hun levensduur en zijn vervangen. Het hiervoor beschikbaar gestelde krediet is volledig benut.

Waterketen

In deze paragraaf lichten we de lopende en afgesloten investeringen binnen het programma Waterketen over 2025 toe.

Lopende investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7304000076 HW_Nieuwbouw rioolgemaal Nieuwendijk	NS	1,275	-0,080	1,195	0,049	0,000	0,049	0,049
7304000077 HW_Renovatie rioolgemaal Prinses Irenestraat	NS	2,150	-1,720	0,430	0,344	0,000	0,344	0,188
7304000078 VP_Renovatie rioolgemaal Rockanje	NS	0,600	-0,093	0,507	0,185	0,000	0,185	0,165
7304000081 HW_Renovatie rioolgemaal Oosterse Gorzen	NS	1,235	-0,972	0,263	0,129	0,000	0,129	0,125
7304000083 DO_Bijdrage Renovatie rioolgemaal Stadspolders	NS	0,100	0,000	0,100	0,000	0,000	0,000	0,000
7304000086 HW_Renovatie rioolgemaal Boezemkade	NS	2,008	-1,108	0,900	0,000	0,000	0,000	0,000
7304000087 HW_Bijdrage vervanging persleiding Klaaswaal-Numansdorp	NS	0,920	0,000	0,920	0,000	0,000	0,000	0,000
7304000088 VP_Vervangen pompen rioolgemaal Zwartewaal	NS	0,110	-0,020	0,090	0,000	0,000	0,000	0,000
7304000090 GO_Renovatie rioolgemaal Stellendam	NS	1,030	-0,320	0,710	0,001	0,000	0,001	0,001
7304000091 HW_Vervangen persleiding Molendijk Numansdorp	NS	4,670	-1,392	3,278	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100118 WSHD_Optimalisatie online meters waterlijn RWZI's	S	9,109	0,000	9,109	7,606	0,000	7,606	1,140
7304100121 WSHD_Vervangen TA Waterketen	S	16,620	0,000	16,620	7,903	0,000	7,903	2,025

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7304100190 DO_Vervangen ondergrondse leidingen RWZI Dordrecht	NS	10,000	-0,162	9,838	6,796	-0,149	6,647	4,601
7304100192 IJS_Vervangen influentafsluiters Dokhaven	NS	2,450	0,000	2,450	0,381	0,000	0,381	0,275
7304100197 VPRBGO_Aanpassingen veiligheid en duurzaamheid RWZI's	NS	2,160	-0,384	1,776	0,119	-0,003	0,117	0,104
7304100204 GOVP_ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse realisatie	S	163,400	0,000	163,400	4,269	0,000	4,269	4,269
7304100215 IJS_Renovatie slibretourpompen RWZI Dokhaven	NS	2,247	0,000	2,247	1,995	0,000	1,995	1,231
7304100216 HWDO_Aanpassingen veiligheid en duurzaamheid RWZI's	NS	3,134	-0,569	2,565	0,246	-0,004	0,242	0,180
7304100217 VP_Vervang leidingwerk retourslibgemaal RWZI Hoogvliet	NS	1,263	0,000	1,263	0,146	0,000	0,146	0,056
7304100220 WSHD_Aanschaf meetapparatuur Lachgas	NS	0,440	-0,154	0,286	0,124	-0,062	0,062	0,021
7304100221 WSHD_Vervangen meetapparatuur RWZI's en gemalen deel 3	NS	0,378	0,000	0,378	0,265	0,000	0,265	0,258
7304100223 IJS_Vervang afvoerafsluiters roostergoed RWZI Dokhaven	NS	0,745	0,000	0,745	0,108	0,000	0,108	0,097
7304100225 IJS_Vervangen TA waterlijn Dokhaven	NS	1,250	0,000	1,250	1,177	0,000	1,177	0,422
7304100232 WSHD_Aanschaf tweede drukopnemer diverse locaties	NS	0,435	0,000	0,435	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100237 WSHD_Aanpassingen monsternamekasten	NS	0,365	0,000	0,365	0,260	0,000	0,260	0,260
7304100238 VP_Vervangen geurbehandeling RWZI Hoogvliet	NS	0,620	0,000	0,620	0,002	0,000	0,002	0,002
7304100239 VP_Vervangen beluchting RWZI Hoogvliet	NS	0,520	0,000	0,520	0,004	0,000	0,004	0,004
7304100240 DO_Vervangen hyperboloïde mengers RWZI Dordrecht	NS	0,340	0,000	0,340	0,000	0,000	0,000	0,000

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7304100241 IJS_Vervangen perslucht ringleiding RWZI Dokhaven	NS	0,125	0,000	0,125	0,062	0,000	0,062	0,062
7304100242 IJS_Vervang nood- en vluchtwegverlichting RWZI Dokhaven	NS	0,425	0,000	0,425	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100243 DO_Vervangen effluentgoot RWZI Dordrecht	NS	0,490	0,000	0,490	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100244 VP_Vervangen beluchtingsbuizen RWZI Hellevoetsluis	NS	1,260	0,000	1,260	0,001	0,000	0,001	0,001
7304100245 HW_Vervangen beluchtingsplaten RWZI Numansdorp	NS	0,330	0,000	0,330	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100246 IJS_Vervangen liften rwzi Dokhaven	NS	0,675	0,000	0,675	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100247 WSHD_Vervangen meetapparatuur rwzi's en RG deel 4	NS	0,170	0,000	0,170	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100248 WSHD_Vervangen Roostergoedinstall rwzi Hellevoetsluis	NS	2,365	0,000	2,365	0,000	0,000	0,000	0,000
7304100249 WSHD_Vervangen Roostergoedinstallatie rwzi Ridderkerk	NS	2,260	0,000	2,260	0,000	0,000	0,000	0,000
7304109998 WSHD_Risicokrediet Waterketen	NS	38,258	0,000	38,258	0,000	0,000	0,000	0,000
7304210042 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0 _ Aanschaf centrifuges	NS	0,500	0,000	0,500	0,008	0,000	0,008	-0,425
7304210048 DO_Slibstrategie_SVB Dordrecht Voorbereiding	S	24,200	0,000	24,200	0,002	0,000	0,002	0,002
7304210056 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0_ Ontwerpfase	S	14,914	0,000	14,914	8,942	0,000	8,942	6,363
7304210057 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0_Vervangen E-hoofdverdelers	NS	3,500	0,000	3,500	0,869	0,000	0,869	0,869
7304210060 IJS_Vervangen warmtewisselaars Sluisjesdijk	NS	0,615	0,000	0,615	0,051	0,000	0,051	0,051
7811700014 IJS_Aanpassingen veiligheid en duurzaamheid RWZI's	NS	1,929	-0,344	1,586	0,376	-0,002	0,374	0,082
Totaal		321,590	-7,318	314,272	42,423	-0,220	42,202	22,480

Toelichting
<p>7304000076 HW_Nieuwbouw rioolgemaal Nieuwendijk</p> <p>Het bestaande rioolstelsel in Nieuwendijk is technisch verouderd en voldoet niet meer aan de geldende normen. De gemeente vervangt het rioolstelsel zodat het weer voldoet aan de huidige eisen. Aansluiting op het bestaande rioolgemaal is hierdoor niet langer mogelijk. Om een toekomstbestendige en betrouwbare afvoer van afvalwater te borgen, realiseren we daarom een nieuw rioolgemaal op de parkeerplaats ten oosten van het dorp. Daarmee kan het afvalwater adequaat worden getransporteerd naar de rioolwaterzuivering in Numansdorp. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Hoeksche Waard van toepassing. In 2025 is het voorontwerp gereed gemaakt, zijn er grond- en flora & fauna-onderzoeken uitgevoerd en is het krediet vrijgemaakt.</p>
<p>7304000077 HW_Renovatie rioolgemaal Prinses Irenestraat</p> <p>De pompen in het rioolgemaal Prinses Irenestraat te Oud-Beijerland zijn over het einde van de technische levensduur. Daarnaast is het gebouw sterk verouderd en wordt niet voldaan aan de huidige arbowetgeving. In samenwerking met de gemeente Hoeksche Waard hebben we een variantenstudie uitgevoerd. De gekozen variant is om het bestaande rioolgemaal te renoveren. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Hoeksche Waard van toepassing. In 2025 is de aanbesteding afgerond. In samenspraak met de aannemer zijn de uitvoeringsplanningen doorgesproken en zitten we in de afronding van het uitvoeringsontwerp.</p>
<p>7304000078 VP_Renovatie rioolgemaal Rockanje</p> <p>Uit een inspectie is gebleken dat diverse installaties van het rioolgemaal Rockanje aan het einde van hun technische levensduur zijn. Om de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het rioolgemaal te kunnen waarborgen wordt een renovatie uitgevoerd. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Voorne aan Zee van toepassing. In 2025 is de aanbesteding afgerond. De voorbereidende werkzaamheden zijn samen met de aannemer uitgevoerd en de materialen zijn besteld.</p>
<p>7304000081 HW_Renovatie rioolgemaal Oosterse Gorzen</p> <p>Diverse installaties van het rioolgemaal Oosterse Gorzen zijn aan het einde van de technische levensduur of verkeren in een slechte staat. Dit leidt tot veel storingen. Om de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het rioolgemaal te kunnen waarborgen wordt een renovatie uitgevoerd. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Hoeksche Waard van toepassing. In 2025 is het ontwerp uitgewerkt.</p>
<p>7304000086 HW_Renovatie rioolgemaal Boezemkade</p> <p>Diverse installaties van het rioolgemaal Boezemkade in Maasdam zijn aan het einde van de technische levensduur of verkeren in een slechte staat. Dit leidt tot storingen. Om de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het rioolgemaal te kunnen waarborgen wordt een renovatie uitgevoerd. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Hoeksche Waard van toepassing. In 2025 zijn de voorbereidingen gestart voor een onderzoek naar de achterliggende persleiding, om onder andere de mogelijke relatie met deze renovatie in kaart te brengen.</p>
<p>7304000087 HW_Bijdrage vervanging persleiding Klaaswaal-Numansdorp</p> <p>De gemeente Hoeksche Waard gaat in delen van de Rijksstraatweg, Schoolweg en Burgemeester de Zeeuwstraat in Numansdorp de riolering vervangen door een gescheiden rioolstelsel. Hiervoor moet de ondergrondse kabel- en leidinginfrastructuur worden aangepast. Het waterschap heeft in datzelfde tracé een asbestcement persleiding liggen om het afvalwater te transporteren van rioolgemaal Klaaswaal naar het rioolgemaal Zijplan in Numansdorp. Deze persleiding heeft bijna het einde van de technische levensduur bereikt, waardoor deze aan vervanging toe is. Vanuit SPRONG</p>

Toelichting
(Samen PRogrammeren in de ONderGrond) is een koppelkans ontstaan om de riolering en de asbestcement persleiding gelijktijdig te vervangen. De gemeente gaat de werkzaamheden uitvoeren. De kosten voor de vervanging van de asbestcement persleiding worden op basis van de kostenverdeling in het afvalwaterakkoord volledig betaald door het waterschap. In 2025 is een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Hoeksche Waard opgesteld en is het krediet vrijgemaakt.
7304000088 VP_Vervangen pompen rioolgemaal Zwartewaal
De pompen van rioolgemaal Zwartewaal zijn aan het einde van de technische levensduur. Dit resulteert in een toename van het aantal storingen. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van de functie van het transportstelsel te waarborgen en aan de afnameverplichting te blijven voldoen, moet het rioolgemaal worden gerenoveerd. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Voorne aan Zee van toepassing. In 2025 is de bestelling voor alle benodigde onderdelen geplaatst.
7304000090 GO_Renovatie rioolgemaal Stellendam
Het rioolgemaal Stellendam is aan het einde van de technische levensduur. Hierdoor zijn de pompen en de elektrische installatie verouderd. Dit resulteert in onder andere een toename van het aantal storingen aan de pompen. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van de functie van het transportstelsel te waarborgen en aan de afnameverplichting te blijven voldoen, moet het rioolgemaal worden gerenoveerd. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Goeree-Overflakkee van toepassing. In 2025 zijn de aanbestedingsdocumenten voorbereid.
7304000091 HW_Vervangen persleiding Molendijk Numansdorp
De persleiding Molendijk – Numansdorp is aan het einde van de technische levensduur. In de afgelopen jaren heeft deze persleiding al meerdere lekkages gehad. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van de functie van het transportstelsel te waarborgen en aan de afnameverplichting te blijven voldoen, moet de persleiding worden vervangen. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Hoeksche Waard van toepassing. In 2025 is vastgesteld waar de nieuwe leiding komt te liggen, is de projectaanpak uitgewerkt en is het krediet vrijgemaakt.
7304100118 WSHD_Optimalisatie online meters waterlijn RWZI's
Het zuiveringsproces wordt momenteel aangestuurd op basis van monsternameresultaten en zuurstofregeling. De sturing vindt daardoor plaats met vertraging. Door het plaatsen van online meetapparatuur wordt realtime inzicht in het proces mogelijk. Dit maakt het mogelijk om direct bij te sturen, slimmere procesregelingen en alarmeringen toe te passen en lokale handmatige werkzaamheden te verminderen. Het resultaat is een stabielere en efficiëntere zuiveringsproces, lagere energiekosten en betere beschikbaarheid van de installatie. Daarnaast biedt realtime data meer inzicht voor troubleshooting en procesoptimalisatie, wat bijdraagt aan betrouwbaarheid en kostenbeheersing. In 2025 stond het project in het teken van herstructurering, naar aanleiding van de tegenvallende resultaten bij de eerste opgeleverde locatie, rioolwaterzuivering Hellevoetsluis. De uitkomsten zijn geëvalueerd en we hebben in samenspraak met leveranciers gewerkt aan een herijkte projectaanpak.
7304100121 WSHD_Vervangen TA Waterketen
De Technische Automatisering (TA) van de waterketen is noodzakelijk voor het bedienen, aansturen en bewaken van rioolwaterzuiveringsinstallaties en rioolgemalen. Het is een cruciaal onderdeel van de bedrijfsvoering. Het huidige systeem is economisch afgeschreven, technisch verouderd en wordt niet langer ondersteund door leveranciers. Het risico op uitval is daardoor groot. Uitval van TA leidt tot noodbedrijf, verhoogde inzet van personeel en risico's voor de effluentkwaliteit, vergunningseisen en veiligheid.

Toelichting
<p>Door de TA te vervangen en te moderniseren, waarborgen we de continuïteit en betrouwbaarheid van onze processen. Dit voorkomt calamiteiten, vermindert operationele risico's en draagt bij aan een veilige en efficiënte bedrijfsvoering. De investering is noodzakelijk om de waterketen toekomstbestendig te maken en te voldoen aan wettelijke en operationele eisen. In 2025 zijn de technische eisen verder uitgewerkt. Er heeft een herijking plaatsgevonden op de maakbaarheid en de impact daarvan op de planning, als gevolg van uiteenlopende interpretaties over de eisen met de leverancier. Daarnaast zijn de PLC's van de rioolgemalen in de Hoeksche Waard vervangen.</p>
<p>7304100190 DO_Vervangen ondergrondse leidingen RWZI Dordrecht</p> <p>Op rioolwaterzuivering Dordrecht heeft bodemdaling geleid tot spanningen op het ondergrondse leidingwerk. Daardoor zijn in 2022 twee lekkages ontstaan. Uit vervolgonderzoek bleek dat dit speelt bij alle ondergrondse leidingen van glasvezelversterkt kunststof (GVK), met name bij aansluitpunten op onderheide installatiedelen die niet meezakken met de bodem. Om calamiteiten te voorkomen en blijvend te voldoen aan de zuiveringsprestaties, is het noodzakelijk deze preventief te vervangen. In 2025 zijn diverse ondergrondse verbindingen vervangen.</p>
<p>7304100192 IJS_Vervangen influentafsluiters Dokhaven</p> <p>Influentafsluiters zijn noodzakelijk om onderhoud uit te voeren zonder de totale zuivering Dokhaven (langdurig) stil te leggen. Daarom moeten deze afsluiters op elk moment correct functioneren. De afsluiters vertonen echter gebreken, waardoor we de betrouwbaarheid en het functioneren ervan niet meer kunnen garanderen. Daarom is het noodzakelijk om de afsluiters te vervangen en ze te voorzien van nieuwe meet- en regeltechniek. In 2025 is de aanbesteding afgerond en is de voorbereiding op de uitvoering gestart.</p>
<p>7304100197 VPRBGO_Aanpassingen veiligheid en duurzaamheid RWZI's</p> <p>De vastgestelde Huisvestingsstrategie is doorvertaald naar huisvestingsplannen. Met dit project wordt het huisvestingsplan Voorne-Putten-Rozenburg en Goeree-Overflakkee uitgevoerd voor de rioolwaterzuiveringen in dit gebied. We werken daarmee aan onze organisatie doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en maatschappelijk verantwoordelijk werkgeverschap. In 2025 zijn vervolgonderzoeken naar vleermuizen uitgevoerd. Op de rioolwaterzuivering Rozenburg zijn vleermuizen aangetroffen. De benodigde maatregelen zijn uitgewerkt.</p>
<p>7304100204 GOVP_ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse realisatie</p> <p>Een groot deel van onze rioolwaterzuiveringen is verouderd en bereikt het einde van de technische levensduur. Op basis van Asset Lifecycle Management (ALM)-uitkomsten en bestuurlijke besluitvorming is vastgesteld dat de vijf zuiveringskringen op Goeree-Overflakkee en de zuiveringskring Spijkenisse maatregelen vragen. We realiseren deze maatregelen op de rioolwaterzuiveringen Oude-Tonge, Den Bommel, Ooltgensplaat, Goedereede, Middelharnis en Spijkenisse. De bestaande zuiveringskringen worden in stand gehouden en grootschalig gerenoveerd. De installaties worden robuust en toekomstbestendig ingericht, en tegelijkertijd verduurzaamd. De renovatie borgt de continuïteit, veiligheid en prestaties van de waterketen, vermindert storingsrisico's en creëert ruimte voor duurzamer en efficiënter beheer. In 2025 zijn de bestekken afgerond, is het krediet vrijgemaakt en zijn we gestart met het uitwerken van de realisatieplannen. Voor rioolwaterzuivering Spijkenisse hebben we ook de prijsvormingsfase doorlopen. Dit heeft geresulteerd in een offerte voor de realisatie..</p>
<p>7304100215 IJS_Renovatie slibretourpompen RWZI Dokhaven</p> <p>De slibretourpompen op rioolwaterzuivering Dokhaven zijn aan het einde van de technische levensduur. Omdat de pompen degelijk zijn uitgevoerd, hebben we gekozen voor een grootschalige revisie, in plaats van het vervangen van de pompen. In 2025 is de uitvoering van de werkzaamheden gestart.</p>
<p>7304100216 HWDO_Aanpassingen veiligheid en duurzaamheid RWZI's</p>

Toelichting
De vastgestelde Huisvestingsstrategie is doorvertaald naar huisvestingsplannen. Met dit project wordt het huisvestingsplan Hoeksche Waard en Dordrecht uitgevoerd voor de rioolwaterzuiveringen in dit gebied. We werken daarmee aan onze organisatiedoelstellingen op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en maatschappelijk verantwoordelijk werkgeverschap. In 2025 zijn vervolgonderzoeken naar vleermuizen uitgevoerd. Op de rioolwaterzuiveringen Numansdorp, Strijen en Oud-Beijerland zijn vleermuizen aangetroffen. De benodigde maatregelen moeten nog uitgewerkt worden.
7304100217 VP_Vervang leidingwerk retourslibgemaal RWZI Hoogvliet
Het leidingwerk van het retourslibgemaal van rioolwaterzuivering Hoogvliet bevindt zich in een matige tot slechte staat. Als gevolg van corrosie aan het leidingwerk is de gemiddelde wanddikte gehalveerd, wat een verhoogde kans op lekkages tot gevolg heeft. Met het vervangen van de leidingen door een ander materiaal, waarborgen we de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het retourslibgemaal. In 2025 is de aanbesteding afgerond en is de voorbereiding op de uitvoering gestart.
7304100220 WSHD_Aanschaf meetapparatuur Lachgas
Lachgas is een van de broeikasgassen die in een belangrijke mate bijdragen aan de klimaatverandering. Omdat we nog niet weten hoeveel lachgas er precies uitgestoten wordt, moeten er metingen uitgevoerd worden. Met deze investering kopen en installeren we de benodigde sensoren en analyzers voor het uitvoeren van de metingen. We zijn aangesloten bij het landelijke Versnellingsprogramma Lachgasreductie van alle waterschappen. De uitkomsten van de metingen worden generiek vergelijkbaar gemaakt om samen tot een oplossing voor de vermindering van lachgasemissies te komen. Vanuit dit versnellingsprogramma ontvangen we een subsidie op de aanschaf van de sensoren en analyzers. In 2025 zijn de lachgassensoren geïnstalleerd en wordt lachgas gemeten. Daarnaast zijn de aanvullend benodigde analyzers besteld en deels geleverd.
7304100221 WSHD_Vervangen meetapparatuur RWZI's en gemalen deel 3
Veel debietmeters zijn aan het einde van de technische levensduur, zowel op de rioolwaterzuiveringen als op de rioolgemalen. Deze meters zijn nodig om vast te stellen hoeveel rioolwater of influent we bijvoorbeeld hebben getransporteerd. Met de verzamelde data kunnen we verantwoording afleggen aan het bevoegd gezag. Naast de debietmeters zijn ook de troebelheidsmeters op rioolwaterzuivering Dokhaven aan het einde van de levensduur. Met een inventarisatie is inzichtelijk gemaakt welke meters wanneer vervangen moeten worden. De debietmeters die op de planning staan voor deel 3, zijn een vervolg op de eerder uitgevoerde investeringen. In 2025 zijn de werkzaamheden voor een groot deel uitgevoerd.
7304100223 IJS_Vervang afvoerafsluiters roostergoed RWZI Dokhaven
Om het grove vuil uit het binnenkomende rioolwater te halen, staan op rioolwaterzuivering Dokhaven 8 roostergoedmachines. Deze staan opgesteld in een kelder. Wanneer onderhoud aan de roostergoedmachines wordt gepleegd, moet de kelder worden ingeblokt. Dat gebeurt met behulp van afsluiters aan de instromende en uitstromende kant. De afsluiters aan de uitstromende kant zijn aan het einde van de technische levensduur en kunnen niet meer volledig gesloten worden. Om de veiligheid van de medewerkers te kunnen blijven waarborgen, moeten deze afsluiters worden vervangen en geautomatiseerd. In 2025 zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Ook hebben we alle ombouwmomenten met de aannemer en de gemeente Rotterdam vastgelegd.
7304100225 IJS_Vervangen TA waterlijn Dokhaven
Door mondiale ontwikkelingen zoals de coronapandemie en het chiptekort, stopt de leverancier versneld met de levering en ondersteuning van cruciale Technische Automatisering-apparatuur voor rioolwaterzuivering Dokhaven. Hierdoor ontbreken betrouwbare reserveonderdelen en ondersteuning, waardoor bij storingen geen vervanging mogelijk is. Dit brengt grote risico's met zich mee voor de continuïteit van het primaire proces

Toelichting
en de zuiveringsprestaties. We waarborgen de bedrijfszekerheid door de waterlijncontrollers preventief te vervangen door nieuwe apparatuur. Daarmee spelen we ook reserveapparatuur vrij. In 2025 is de procesbesturingssoftware verder ontwikkeld en is de simulatorsoftware voor 90% geschreven.
7304100232 WSHD_Aanschaf tweede drukopnemer diverse locaties
Verschillende terrein-, riool- en effluentgemalen in ons werkgebied zijn voorzien van verouderde meet- en regeltechniek, waardoor er veel storingen zijn. Het vervangen van de verouderde vlotterballen door het plaatsen van een tweede drukopnemer draagt bij aan de betrouwbaarheid van de installatie. In 2025 zijn de aanbestedingsdocumenten voorbereid.
7304100237 WSHD_Aanpassingen monsternamekasten
Uit een onderzoek naar de discrepantie in de automatische monstername, is gebleken dat er aanpassingen aan de monsternamepunten noodzakelijk zijn. Daarnaast hebben we in dit onderzoek ook gekeken hoe we de arboveiligheid van de monsternemers kunnen verbeteren. Ook daarvoor zijn een aantal aanpassingen en vervangingen in het systeem noodzakelijk. In 2025 zijn de werkzaamheden voor een groot deel uitgevoerd. De overschrijding op het krediet wordt veroorzaakt door een aanvullende scope vanwege uitloop van het project ALM GOS. Bij de eerste begrotingswijziging 2026 zullen we voorstellen om het krediet bij te stellen.
7304100238 VP_Vervangen geurbehandeling RWZI Hoogvliet
Als gevolg van een lekkage in het systeem van de geurbehandeling is een onveilige situatie ontstaan bij de opstelplaats van de ventilatoren. Bij de lekkage komt waterstofsulfide (H ₂ S) vrij, wat door de ventilatoren in de kelder blijft hangen. Ook zijn verschillende installatie-onderdelen aangetast als gevolg van de lekkage. Om een veilige situatie te creëren, wordt de lekkage verholpen. De ventilatoren worden ook vervangen en naar buiten verplaatst om in de toekomst een soortgelijke situatie te voorkomen. In 2025 is een bouwteam met de aannemer gestart met de verdere uitwerking.
7304100239 VP_Vervangen beluchting RWZI Hoogvliet
De beluchtingsbuizen zijn aan het einde van de technische levensduur. Naarmate de levensduur verstrijkt, verminderen de prestaties en neemt het energieverbruik toe. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moeten de beluchtingsbuizen worden vervangen. In 2025 is de aanbesteding gestart.
7304100240 DO_Vervangen hyperboloïde mengers RWZI Dordrecht
De hyperboloïde mengers zijn aan het einde van de technische levensduur. De huidige staat leidt tot een verminderde efficiëntie in het mengproces, verhoogde onderhoudskosten en een verhoogde kans op uitval van de mengers. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moeten de mengers worden vervangen. In 2025 is de opdracht naar de aannemer voorbereid.
7304100241 IJS_Vervangen perslucht ringleiding RWZI Dokhaven
De perslucht ringleiding is aan het einde van de technische levensduur. Deze is noodzakelijk om de luchtgestuurde afsluiters te kunnen bedienen. Als de perslucht ringleiding uitvalt, kunnen we delen van de zuivering niet meer bedienen. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moet de perslucht ringleiding worden vervangen. In 2025 is de uitvoering volgens planning gestart.
7304100242 IJS_Vervang nood- en vluchtwegverlichting RWZI Dokhaven
De nood- en vluchtwegverlichting is aan het einde van de technische levensduur. Deze verlichting dient ter ondersteuning van de veiligheid als de reguliere verlichting uitvalt. Om te voldoen aan de wettelijke verplichting van de aanwezigheid van nood- en vluchtwegverlichting, moet deze verlichting worden vervangen. In 2025 is de aanbesteding voorbereid.

Toelichting
<p>7304100243 DO_Vervangen effluentgoot RWZI Dordrecht</p> <p>Eén nabezinktank vertoont op meerdere plaatsen scheurvorming. De schade is ontstaan als gevolg van een ongunstige combinatie van materiaalkeuze en omgevingsomstandigheden. In een andere nabezinktank is dezelfde combinatie toegepast. Hierdoor is de kans groot dat dezelfde problematiek ontstaat. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moeten de effluentgoten van deze twee nabezinktanks worden vervangen. Bij de vervanging kiezen we voor een ander materiaal. In 2025 zijn de werkzaamheden in opdracht gegeven.</p>
<p>7304100244 VP_Vervangen beluchtingsbuizen RWZI Hellevoetsluis</p> <p>De beluchtingsbuizen zijn aan het einde van de technische levensduur, waardoor de prestaties van de buizen afnemen. Het energieverbruik neemt daardoor toe. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moeten de beluchtingsbuizen inclusief de rekken worden vervangen. In 2025 is de aanbesteding voorbereid.</p>
<p>7304100245 HW_Vervangen beluchtingsplaten RWZI Numansdorp</p> <p>De beluchtingsplaten zijn aan het einde van de technische levensduur, waardoor de luchtverdeling niet meer gelijkmatig plaatsvindt. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moeten de beluchtingsplaten worden vervangen. In 2025 is het krediet vrijgemaakt en zijn de offertes aangevraagd.</p>
<p>7304100246 IJS_Vervangen liften rwzi Dokhaven</p> <p>De personen- en goederenliften op rioolwaterzuivering Dokhaven zijn aan het einde van hun technische levensduur, waardoor het aantal storingen toeneemt. Deze liften zijn kritische assets omdat Dokhaven ondergronds gebouwd is. Zonder goederenlift is het niet mogelijk om het groot materieel en materiaal voor de uitvoering van werkzaamheden op locatie te krijgen. Om de beschikbaarheid en betrouwbaarheid te waarborgen, moet de personenlift worden vervangen en de goederenlift gereviseerd. In 2025 is het krediet vrijgemaakt.</p>
<p>7304100247 WSHD_Vervangen meetapparatuur rwzi's en RG deel 4</p> <p>Veel debietmeters zijn aan het einde van de technische levensduur, zowel op de rioolwaterzuiveringen als op de rioolgemalen. Deze meters zijn nodig om vast te stellen hoeveel rioolwater of influent we bijvoorbeeld hebben getransporteerd. Met de verzamelde data kunnen we verantwoording afleggen aan het bevoegd gezag. De meters zijn ook van belang voor een goede procesvoering. Met een inventarisatie is inzichtelijk gemaakt welke meters wanneer vervangen moeten worden. De debietmeters die op de planning staan voor deel 4 zijn een vervolg op de eerder uitgevoerde investeringen. In 2025 is het krediet vrijgemaakt.</p>
<p>7304100248 WSHD_Vervangen Roostergoedinstall rwzi Hellevoetsluis</p> <p>De roostergoedinstallaties van rioolwaterzuivering Hellevoetsluis zijn aan het einde van de technische levensduur, waardoor het aantal storingen toeneemt. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moeten de roostergoedinstallaties worden vervangen. In het kader van standaardisering worden de nieuwe installaties uitgevoerd in hetzelfde type dat ook is toegepast bij de rioolwaterzuiveringen Zwijndrecht en Dordrecht. In 2025 is het krediet vrijgemaakt.</p>
<p>7304100249 WSHD_Vervangen Roostergoedinstallatie rwzi Ridderkerk</p> <p>De roostergoedinstallaties van rioolwaterzuivering Ridderkerk zijn aan het einde van de technische levensduur, waardoor het aantal storingen toeneemt. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het zuiveringsproces te waarborgen, moeten de roostergoedinstallaties worden vervangen. In het kader van standaardisering worden de nieuwe installaties uitgevoerd in hetzelfde type dat ook is toegepast bij de rioolwaterzuiveringen Zwijndrecht en Dordrecht. In 2025 is het krediet vrijgemaakt.</p>

Toelichting
<p>7304210042 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0 _ Aanschaf centrifuges</p> <p>Vooruitlopend op het integrale ontwerp van het project Sluisjesdijk 2.0 was het noodzakelijk om enkele specifieke werkzaamheden eerder uit te voeren dan de volledige realisatie. Eén van deze cruciale werkzaamheden was het aanschaffen van twee nieuwe centrifuges. Daarmee lopen we vooruit op de aanbesteding van het project Sluisjesdijk 2.0. Deze specifieke onderdelen hebben namelijk een lange levertijd. Door deze nu alvast te kopen, verkleinen we het risico op uitloop in de planning. De centrifuges zijn alvast aangeschaft en tijdelijk opgeslagen bij de leverancier. Eén centrifuge is in 2025 ingezet op rioolwaterzuivering Dordrecht om daar het continuïteitsrisico te beperken. In 2025 zijn de kosten verrekend met de investering aanschaf centrifuge Dordrecht. Zo kunnen we in 2026 een vervangende centrifuge voor Sluisjesdijk aanschaffen. Hiermee voorkomen we vertraging in de uitvoering van Sluisjesdijk 2.0 door leveringsrisico's.</p>
<p>7304210048 DO_Slibstrategie_SVB Dordrecht Voorbereiding</p> <p>Sinds de vaststelling van de Slibstrategie hebben we gewerkt aan de planvorming voor de centrale slibverwerking op rioolwaterzuivering Dordrecht. Deze installatie vormt een cruciale schakel in het realiseren van onze duurzaamheidsdoelen, waaronder energieneutraliteit, CO₂-reductie en de circulaire verwaarding van groengas en CO₂ als teruggewonnen grondstoffen vanuit het zuiveringslib. Binnen deze voorbereidingsfase doen we alle noodzakelijke werkzaamheden tot en met het gereedmaken van het bestek en het aanbesteden. In 2025 is het krediet vrijgemaakt.</p>
<p>7304210056 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0_ Ontwerpfase</p> <p>Op basis van de Asset Life Cycle Management (ALM)-analyse uit 2015 zijn investeringen gestart om rioolwaterzuivering Sluisjesdijk toekomstbestendig te maken. In Sluisjesdijk 2.0 is de ontwerpfase opgestart via een bouwteamconstructie, waarin het waterschap, een adviesbureau en een realisatiepartner gezamenlijk werken aan één integraal ontwerp. In deze fase worden alle deelprocessen technisch, financieel en planmatig uitgewerkt. Deze integrale aanpak borgt een veilige, duurzame en kostenefficiënte installatie die aansluit bij de strategische en operationele doelstellingen. In 2025 is het voorontwerp afgerond. De systeem- en klanteisen zijn verder uitgewerkt voor de objecten en deelprojecten. Daarnaast is het ontwerp voor deelprojecten 1 tot 4 gestart en is begonnen met het bouwrijp maken van het terrein en het aanleggen van de toegangsweg die nodig is voor de realisatie.</p>
<p>7304210057 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0_Vervangen E-hoofdverdelers</p> <p>Tijdens de voorbereidingsfase van Sluisjesdijk 2.0 is vastgesteld dat de elektrische hoofdverdelers met hoge urgentie vervangen moeten worden. Deze vervanging is essentieel om de veiligheid op de locatie te borgen en om tijdig te anticiperen op de lange levertijden van kritische installatiecomponenten. Door deze werkzaamheden nu alvast uit te voeren, beperken we de risico's voor de bedrijfsvoering, voorkomen we onnodige vertragingen en blijft de integraliteit van het project Sluisjesdijk 2.0 gewaarborgd. In 2025 zijn de werkzaamheden in opdracht geven en zijn de eerste hoofdverdelers geleverd en geplaatst.</p>
<p>7304210060 IJS_Vervangen warmtewisselaars Sluisjesdijk</p> <p>De warmtewisselaars zijn aan het einde van de technische levensduur, waardoor regelmatig lekkages ontstaan. De warmtewisselaars dienen voor de overdacht van warmte tussen de cv-installatie en de slibgisting. Als gevolg van de lekkages kan slib in de cv-installatie komen, wat meer problemen veroorzaakt. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het slibverwerkingsproces te waarborgen, moeten de warmtewisselaars worden vervangen. Daarnaast wordt één extra warmtewisselaar op voorraad gelegd, om het risico op stilstand te verkleinen. In 2025 is de aanbesteding afgerond.</p>
<p>7811700014 IJS_Aanpassingen veiligheid en duurzaamheid RWZI's</p>

Toelichting

De vastgestelde Huisvestingsstrategie is doorvertaald naar huisvestingsplannen. Met dit project wordt het huisvestingsplan IJsselmonde uitgevoerd voor de rioolwaterzuivering in dit gebied. We werken daarmee aan onze organisatiedoelstellingen op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en maatschappelijk verantwoordelijk werkgeverschap. In 2025 is voor de aanbouw van het bedrijfsgebouw op rioolwaterzuivering Zwijndrecht de vergunning afgegeven.

Afgesloten investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	+/- (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7304000079 VP_Vervangen schakelkasten rioolgemaal Oudendoorn	0,120	-0,010	0,110	0,108	-0,005	0,103	-	0,103
7304000080 VP_Vervangen schakelkasten rioolgemaal Heenvliet	0,145	-0,055	0,090	0,131	-0,040	0,091	+	0,091
7304000082 HW_Renovatie rioolgemaal Nieuweweg	1,195	0,000	1,195	1,193	0,000	1,193	-	1,180
7304000085 Vervangen windketel rioolgemaal Stellendam	0,140	-0,046	0,094	0,129	-0,035	0,094	-	-0,042
7304000089 VP_Vervangen pompen rioolgemaal Herkingen	0,115	-0,010	0,105	0,107	-0,009	0,098	-	0,098
7304100171 GOVP_ALM Goeree Overflakke-Spijkenisse voorbereiding	11,556	0,000	11,556	11,488	0,000	11,488	-	2,753
7304100187 IJS_Vervangen luchtlijn en roostergoed RWZI Zwijndrecht	3,990	0,000	3,990	3,915	0,000	3,915	-	2,376
7304100193 IJS_Renovatie gaswassers en A- en B-trap RWZI Dokhaven	2,208	0,000	2,208	2,207	0,000	2,207	-	0,113
7304100195 IJS_Vervangen hoofdverdelers RWZI Dokhaven	2,350	0,000	2,350	2,349	0,000	2,349	-	2,062
7304100222 VP_Renovatie luchtlijn RWZI Hellevoetsluis	0,718	0,000	0,718	0,672	0,000	0,672	-	0,668
7304100224 VP_Vervangen ruimerbrug RWZI Hellevoetsluis	0,810	0,000	0,810	0,800	0,000	0,800	-	0,533

Investering	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	+/- (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7304100226 Online meters rwzi Dokhaven fase 1	0,900	0,000	0,900	0,863	0,000	0,863	-	0,143
7304100227 Vervangen puntbeluchters rwzi Dokhaven	0,734	0,000	0,734	0,734	0,000	0,734	+	0,426
7304100228 Revisie pompen en vervangen terugslagklep RWZI Ridderkerk	0,185	0,000	0,185	0,181	0,000	0,181	-	0,000
7304100229 VP_Renovatie voorindikker RWZI Oostvoorne	0,120	0,000	0,120	0,120	0,000	0,120	-	0,120
7304100230 VP_Vervangen debietmeters RWZI Oostvoorne	0,188	0,000	0,188	0,188	0,000	0,188	-	0,160
7304100233 Aanschaf spare part Roostergoedmachine gebiedsbreed	0,440	0,000	0,440	0,434	0,000	0,434	-	0,378
7304100235 HW_Vervangen hyperboloïde mengers RWZI Oud-Beijerland	0,340	0,000	0,340	0,311	0,000	0,311	-	0,311
7304210033 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0_Vervangen schakelruimte	1,625	0,000	1,625	1,619	0,000	1,619	-	0,679
7304210054 Vervangen ventilatiekanalen Sluisjesdijk	0,248	0,000	0,248	0,206	0,000	0,206	-	0,070
7304210058 DO_Vervangen slibmengers RWZI Dordrecht	0,414	0,000	0,414	0,360	0,000	0,360	-	0,360
7304210059 Herstellen bedrijfsgebouw Sluisjesdijk	0,135	0,000	0,135	0,122	0,000	0,122	-	0,122
7304210061 DO_Vervangen centrifuge rwzi Dordrecht	0,590	0,000	0,590	0,587	0,000	0,587	-	0,587
Totaal	29,265	-0,121	29,144	28,821	-0,089	28,732		13,289

Toelichting**7304000079 VP_Vervangen schakelkasten rioolgemaal Oudendoorn**

De schakelkasten van het rioolgemaal Oudendoorn waren aan het einde van de technische levensduur. Door inwerking van waterstofsulfide (H₂S) en het toenemende aantal storingen verminderde de betrouwbaarheid van de installaties. Met de vervanging zijn de beschikbaarheid en betrouwbaarheid weer op het gewenste niveau. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de

Toelichting
gemeente Voorne aan Zee van toepassing. Het krediet is bij de tweede begrotingswijziging 2025 verlaagd, de hoogte van de bijdrage van de gemeente was echter niet naar beneden bijgesteld. Dit heeft geleid tot een beperkte onderschrijving (€ 7.065).
7304000080 VP_Vervangen schakelkasten rioolgemaal Heenvliet
De schakelkasten van het rioolgemaal Heenvliet waren aan het einde van de technische levensduur. De inwerking van waterstofsulfide (H ₂ S) en het toenemende aantal storingen verminderde de betrouwbaarheid van de installaties. Met de vervanging zijn de beschikbaarheid en betrouwbaarheid weer op het gewenste niveau. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Nissewaard van toepassing. Het krediet is bij de tweede begrotingswijziging 2025 verlaagd, de hoogte van de bijdrage van de gemeente was echter niet naar beneden bijgesteld. Dit heeft geleid tot een beperkte overschrijving (€ 950).
7304000082 HW_Renovatie rioolgemaal Nieuweweg
Diverse installaties van het rioolgemaal Nieuweweg waren aan het einde van de technische levensduur of verkeerden in een slechte staat. Dit leidde tot veel storingen. Om de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het gemaal te kunnen waarborgen, is een renovatie uitgevoerd. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst komt deze investering 100% voor rekening van het waterschap.. Het investeringsproject is afgesloten met een onderschrijving (€ 1.822).
7304000085 Vervangen windketel rioolgemaal Stellendam
De windketel op rioolgemaal Stellendam was aan het einde van de technische levensduur. Om schade aan de persleiding te voorkomen en drukschommelingen op te vangen, is de windketel vervangen. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Goeree-Overflakkee van toepassing. Per saldo is het krediet afgesloten met een beperkte onderschrijving (€ 208).
7304000089 VP_Vervangen pompen rioolgemaal Herkingen
De pompen van rioolgemaal Herkingen waren aan het einde van de technische levensduur. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van de functie van het transportstelsel te waarborgen en om aan de afnameverplichting te blijven voldoen, is het rioolgemaal gerenoveerd. Op basis van het afvalwaterakkoord en de kostenverdelingsovereenkomst is op deze investering een bijdrage van de gemeente Goeree-Overflakkee van toepassing. Het toegekende krediet bevatte btw. De btw konden we terugvorderen van de Belastingdienst. Daardoor waren de kosten circa € 2.000 lager. Het krediet is afgesloten met een onderschrijving (€ 7.088).
7304100171 GOVP_ALM Goeree Overflakkee-Spijkenisse voorbereiding
De meeste van onze rioolwaterzuiveringen zijn gebouwd tussen 1970 en 2000. Op basis van de Asset Lifecycle Management (ALM)-uitkomsten is bepaald dat de vijf zuiveringskringen op Goeree-Overflakkee en de zuiveringskring Spijkenisse maatregelen vragen. Op Goeree-Overflakkee gaat het om de vijf rioolwaterzuiveringen Oude-Tonge, Den Bommel, Ooltgensplaat, Middelharnis en Goedereede. De bestaande zuiveringskringen worden in stand gehouden en grootschalig gerenoveerd, robuust en toekomstbestendig gemaakt. Daarbij benutten we ook verduurzamingsmogelijkheden. Dit krediet betrof de voorbereidingsfase van het project, waarin de aanbesteding van adviesdiensten en de ontwerpfase zijn uitgevoerd. De adviesdiensten zijn in het eerste kwartaal van 2022 aanbesteed, waarna inventarisatie, onderzoek, referentieontwerpen en contractdocumenten zijn opgesteld. De aanbesteding van bouwteam-aannemers is afgerond in december 2023. In samenwerking met adviesbureaus en aannemers zijn in 2024 en 2025 de definitieve ontwerpen uitgewerkt en ramingen opgesteld voor het realisatiekrediet. Door ontwikkelingen in projectbeheersing en scope was de kredietomvang vooraf lastig in te schatten. Dat heeft geleid tot twee bijstellingen. Gezien

Toelichting
de verwachte onderschrijding is in de tweede begrotingswijziging 2025 voorgesteld het krediet met € 1 miljoen te verlagen, waardoor de afwijking beperkt blijft (onderschrijding € 68.213).
7304100187 IJS_Vervangen luchtlijn en roostergoed RWZI Zwijndrecht
Uit een technologische schouw bleek dat de luchtlijn van het ontvangwerk vervangen moest worden. Een goed werkende luchtlijn zorgt voor het afzuigen/ventileren van een gas dat giftige stoffen bevat. Dit gas kan ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid. Door het uitvoeren van deze maatregelen hebben we een veilige werkomgeving gecreëerd en stankoverlast voor de omgeving voorkomen. Verder waren de roostergoedinstallaties aan het einde van de technische levensduur en was de capaciteit te klein. Het plaatsen van nieuwe (grotere) roostergoedinstallaties draagt bij aan het voldoen van de zuiveringsprestaties. De werkzaamheden zijn volgens plan uitgevoerd. Machines en luchtlijn werken boven verwachting. De kosten voor het vervangen van de debietmeters/afsluiters waren lager dan geraamd door efficiënt werken in de uitvoering. Hierdoor was het niet nodig om het geraamde bedrag voor onvoorzien (€ 70.000) in te zetten. De investering is afgesloten met een onderschrijding (€ 74.857).
7304100193 IJS_Renovatie gaswassers en A- en B-trap RWZI Dokhaven
De installaties van de gaswassers en de A- en B-trap slibsilo's op Dokhaven waren aan het einde van de technische levensduur. Daardoor kon de benodigde pompcapaciteit niet gegarandeerd worden. Daarnaast functioneerden de veiligheidssystemen niet optimaal. De maatregelen hebben geleid tot een bedrijfszekere installatie en een veiligere werkomgeving voor de medewerkers. De investering is afgesloten met een onderschrijding (€ 1.421).
7304100195 IJS_Vervangen hoofdverdelers RWZI Dokhaven
De spannings-en verdeelinstallatie op Dokhaven was aan het einde van de technische levensduur. Als gevolg van de veroudering kunnen de installatieonderdelen te warm worden, wat uiteindelijk uitval van de rioolwaterzuivering tot gevolg heeft. Daarnaast speelde op Dokhaven een probleem met het blindvermogen. Blindvermogen is vermogen wat wel onttrokken wordt van het stroomnet, maar niet effectief gebruikt wordt (bijvoorbeeld voor het aandrijven van pompen). Hiervoor kreeg het waterschap jaarlijks een boete van de netbeheerder. Met het uitvoeren van de werkzaamheden aan de hoofdverdelers, is ook dit knelpunt aangepakt. De investering is afgesloten met een onderschrijding (€ 949).
7304100222 VP_Renovatie luchtlijn RWZI Hellevoetsluis
De luchtlijn van rioolwaterzuivering Hellevoetsluis was aan het einde van de technische levensduur en functioneerde niet meer naar behoren. Dit uitte zich door geuroverlast en een concentratie van waterstofsulfide (H ₂ S). De bron van dit probleem lag bij de afzuiging en distributie van de verontreinigde lucht. Met het vervangen van verschillende onderdelen van de luchtlijn, is het probleem verholpen. Door een goede voorbereiding en efficiënt werken zijn er minder uren gemaakt. De investering is afgesloten met een onderschrijding (€ 46.005).
7304100224 VP_Vervangen ruimerbrug RWZI Hellevoetsluis
In december 2023 is de ruimerbrug van één van de vier nabezinktanks van rioolwaterzuivering Hellevoetsluis defect geraakt, waarna deze buiten werking is gesteld. In maart 2024 is de brug voorzien van een noodreparatie. Met deze investering is de definitieve maatregel, namelijk het vervangen van de ruimerbrug, mogelijk gemaakt. In 1998 was het onderwaterwerk van de ruimerbrug omgebouwd van een 'rollende constructie' naar een 'hangende constructie'. Daardoor zijn de krachten op de ruimerbrug toegenomen, wat nu tot falen van deze brug heeft geleid. Bij de engineering van de nieuwe installatie is rekening gehouden met de juiste uitgangspunten. Tijdens een inspectie bleek dat daarnaast diverse (herstel)werkzaamheden nodig waren aan verschillende elementen van de civiele constructie van de

Toelichting
nabezinktank. Deze werkzaamheden konden goed gecombineerd worden met het vervangen van de ruimerinstallatie. De investering is afgesloten met een onderschrijving (€ 10.430).
7304100226 Online meters rwzi Dokhaven fase 1
Op rioolwaterzuivering Dokhaven was slechts een beperkt aantal online meters operationeel op enkele procesonderdelen. De aansturing van het zuiveringsproces was verder afhankelijk van monsternameresultaten. Dat leidde tot een vertraging in de bijsturing. Met deze investering is het eerste deel van de benodigde extra online meters aangeschaft en geïnstalleerd. Hierdoor zijn de prestaties van Dokhaven realtime en al nauwkeuriger in beeld, wat zorgt voor een verbetering in de bijsturing. Deze investering is met spoed vrijgemaakt vanuit een opschaling in de calamiteitenorganisatie, namelijk de dreigende onderschrijving van het gebiedsrendement in de waterketen (WOT). We hebben ervoor gekozen om het risicokrediet niet af te dragen aan het programmabrede risicokrediet Waterketen. Het investeringsproject is afgesloten met een onderschrijving (€ 37.370), waardoor het risicokrediet niet volledig benut is.
7304100227 IJS_Vervangen puntbeluchters RWZI Dokhaven
In de opschaling in de calamiteitenorganisatie vanwege de dreigende onderschrijving van het gebiedsrendement in de waterketen (WOT) is als beheersmaatregel gekozen om de puntbeluchters op rioolwaterzuivering Dokhaven vervroegd te vervangen. Dit heeft een positief effect op de stikstofverwijdering en leidt tot een energiebesparing. Het krediet is bij de tweede begrotingswijziging 2025 bijgesteld naar de gerealiseerde kosten (onderschrijving € 0).
7304100228 Revisie pompen en vervangen terugslagklep RWZI Ridderkerk
De pompen en terugslagkleppen van de effluentpompen op rioolwaterzuivering Ridderkerk waren aan het einde van de technische levensduur. De effluentpompen pompen het gezuiverde water naar de rivier De Noord. De pompen zijn gereviseerd en de terugslagkleppen zijn vervangen. Door een goede voorbereiding en efficiënt werken zijn er minder uren gemaakt. De investering is afgesloten met een onderschrijving (€ 4.331).
7304100229 VP_Renovatie voorindikker RWZI Oostvoorne
De voorindikker op rioolwaterzuivering Oostvoorne was aan het einde van de technische levensduur. Om het slib te kunnen blijven ontvangen en optimaal te mengen, zijn betonreparaties en herstelwerkzaamheden aan de voorindikker uitgevoerd. Uit de werkzaamheden is gebleken dat de aandrijving niet gereviseerd maar vervangen moest worden. Het krediet is op basis van de actuele inzichten bij de tweede begrotingswijziging 2025 naar beneden bijgesteld waardoor de onderschrijving (€ 276) beperkt blijft.
7304100230 VP_Vervangen debietmeters RWZI Oostvoorne
Op rioolwaterzuivering Oostvoorne zijn de debietmeters vervangen. Om de influentstromen beter te monitoren is op elke influentstroom een debietmeter geplaatst. Daarnaast zijn er voorzieningen getroffen om de wettelijke kalibratie zo eenvoudig mogelijk uit te kunnen voeren. Het krediet is bij de tweede begrotingswijziging 2025 naar beneden bijgesteld, waardoor de investering is afgesloten met kleine onderschrijving (€ 29).
7304100233 WSHD_Aanschaf spare part roostergoedmachine
Om onderhoud en procesvoeren voor roostergoedinstallaties efficiënter te maken, worden in de komende jaren vier locaties geüniformeerd naar dezelfde roostergoedinstallatie die al op Dordrecht aanwezig is. Om dit systeem robuuster en betrouwbaarder te maken, is een reserve roostergoedinstallatie noodzakelijk. Evenals de bijbehorende voorzieningen zoals doorstroombakken voor de ombouw om het ontvangstwerk om te kunnen leiden. Het krediet is afgesloten met een onderschrijving (€ 5.945).
7304100235 HW_Vervangen hyperboloïde mengers RWZI Oud-Beijerland

Toelichting
De hyperboloïde mengers waren aan het einde van de technische levensduur. Dit leidde tot veel storingen en een groot risico op uitval. De mengers zijn vervangen, wat een positief effect heeft op het zuiveringsproces en het energieverbruik. De gerealiseerde kosten blijven binnen het toegekende krediet (onderschrijving € 29.166).
7304210033 IJS_ALM Sluisjesdijk 2.0_Vervangen schakelruimte
In de Verenigde Vergadering van 15 februari 2023 is besloten om, vooruitlopend op het integraal ontwerp, een aantal noodzakelijke, specifieke werkzaamheden eerder uit te voeren dan de integrale realisatie. Eén van die werkzaamheden is het project Vervanging Schakelruimte Sluisjesdijk. De oude schakelruimte bood onvoldoende ruimte voor de geplande renovatie en vormde een knelpunt voor de aanleg van de nieuwe E&I-hoofdstructuur (Elektrische en Instrumentatie-installaties). We hebben een nieuwe schakelruimte gerealiseerd op de locatie van het voormalige dienstgebouw. Deze locatie is zorgvuldig gekozen, zodat de nieuwe schakelruimte geen belemmering vormt voor toekomstige werkzaamheden binnen het integrale project. Tijdens de uitvoering van het project hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan, waardoor het krediet meerdere malen is bijgesteld. Onder andere de toegangstrap naar de schakelruimte voldeed niet aan de veiligheidseisen, wat zorgde voor stagnatie en meerkosten, en de CO ₂ -tank moest verplaatst worden. Daarnaast is de scope verder uitgebreid door de verhuizing van de EHBO-ruimte en het laboratorium om plaats te maken voor een van de hoofdverdelers van Sluisjesdijk 2.0. Ook is er een nieuwe monsternamekast aangekocht voor het meten van het drogestofgehalte. Met de bouw van de nieuwe schakelruimte hebben we een belangrijke randvoorwaarde gecreëerd voor het succes van Sluisjesdijk 2.0. Het project Vervanging Schakelruimte Sluisjesdijk is afgerond binnen het beschikbare investeringskrediet (onderschrijving € 6.301)..
7304210054 IJS_Vervangen ventilatiekanalen Sluisjesdijk
De ventilatiekanalen in het ventilatiegebouw Sluisjesdijk waren aan het einde van hun technische levensduur. Er zijn verschillende gebreken ontstaan, zoals een lekkage van waterstofsulfide (H ₂ S), wat stank en veiligheidsrisico's tot gevolg heeft. Sinds 2022 is het ventilatiegebouw in gebruik als kantoorruimte. De vervanging van de ventilatiekanalen heeft daarom een positief effect op de arbeidsomstandigheden. Tijdens de uitvoering van het project waren extra inspanningen noodzakelijk om de kwaliteit te borgen. Voor het uitvoeren van deze extra inspanningen is een beroep gedaan op het programmabrede risicokrediet voor € 50.000. Uiteindelijk vielen deze kosten lager uit dan gedacht. Het krediet is afgesloten met een onderschrijving (€ 42.248).
7304210058 DO_Vervangen slibmengers RWZI Dordrecht
Op rioolwaterzuivering Dordrecht was het niet mogelijk om met de mengers in de slibbuffers een homogene slibsamenstelling te realiseren. Door de slibpompen te vervangen en een meer homogene slibsamenstelling te realiseren, hebben we de ontwateringsprestaties verbeterd. Daarnaast hebben we een waardevolle ervaring opgedaan met het mengen van ingedikt slib in het kader van de Slibstrategie. De kosten van het ingediende meerwerk in dit project zijn uiteindelijk toch lager uitgevallen. Hierdoor is het krediet afgesloten met een onderschrijving (€ 53.806).
7304210059 IJS_Herstellen bedrijfsgebouw Sluisjesdijk
Naar aanleiding van een lekkage van ijzerchloride zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan het dienstgebouw van Sluisjesdijk. De vervangingen aan het gebouw waren benodigd voor een veilig gebruik. De vloerwapening bleek minder te zijn aangetast dan we hadden verwacht. Hierdoor vielen de kosten voor dit herstel mee (onderschrijving € 12.966).
7304210061 DO_Vervangen centrifuge rwzi Dordrecht
De centrifuge op rioolwaterzuivering Dordrecht was aan het einde van zijn technische levensduur. De slibontwatering Dordrecht is een belangrijke locatie voor de totale slibverwerking door waterschap Hollandse Delta. Deze fungeert namelijk ook als back-up voor andere locaties zoals Sluisjesdijk.

Toelichting

Om de continuïteit en betrouwbaarheid van het slibontwateringsproces te kunnen waarborgen is de centrifuge vervangen. Dit is gerealiseerd binnen het beschikbaar gestelde krediet, met een geringe onderschrijding (€ 3.040).

Wegen

In deze paragraaf lichten we de lopende en afgesloten investeringen binnen het programma Wegen over 2025 toe.

Lopende investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7405130141 GO_Aanpak Oudelandsedijk Dirksland	NS	1,828	-0,914	0,914	2,044	0,000	2,044	2,044
7405130156 HW_Aanpak Korteweg	NS	6,810	-1,334	5,476	1,638	-0,299	1,338	0,853
7405130159 HW_Aanpak Fietspad Reedijk	NS	1,000	-0,350	0,650	0,128	-0,045	0,083	0,042
7405130179 WSHD_Herplantplicht plantseizoen 2025-2026	NS	0,248	0,000	0,248	0,208	0,000	0,208	0,208
7405130197 VP_Trajectaanpak Rijksstraatweg Vierpolders	NS	0,742	0,000	0,742	0,000	0,000	0,000	0,000
7405130198 VP_Trajectaanpak Heveringseweg Oostvoorne	NS	1,176	0,000	1,176	0,143	0,000	0,143	0,143
7405130199 GO_Trajectaanpak Langeweg Ooltgensplaat	NS	1,155	0,000	1,155	0,066	0,000	0,066	0,066
7405130200 WSHD_Vervangen beschoeiingen Wegen 2025-2026	NS	1,181	-0,004	1,177	0,211	0,000	0,211	0,211
7405139998 WSHD_Risicokrediet Wegen en Groen	NS	1,769	0,000	1,769	0,000	0,000	0,000	0,000
7405210083 Vervangen openbare verlichting	NS	1,200	0,000	1,200	0,262	0,000	0,262	0,206
7405210084 Vervangen bewegwijzeringsborden	NS	0,500	0,000	0,500	0,460	0,000	0,460	0,434
7405210086 VP_Aanpak Trambaanpad	NS	9,524	-7,766	1,758	0,002	0,000	0,002	0,002
Totaal		27,132	-10,368	16,764	5,161	-0,344	4,817	4,208

Toelichting
7405130141 GO_Aanpak Oudelandsedijk Dirksland
De Oudelandsedijk is in het kader van duurzaam veilig wegverkeer heringericht van 80 km/u naar 60 km/u. Het werk is voor 95% gereed, de groenwerkzaamheden moeten nog worden uitgevoerd. De definitieve vaststelling van de subsidie vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt in maart 2026 verwacht, waarna we het project kunnen afsluiten.
7405130156 HW_Aanpak Korteweg
Dit project richt de Korteweg duurzaam veilig in als 80 km/u weg met een vrijliggend fietspad. In 2025 is aanvullend krediet beschikbaar gesteld om te kunnen starten met de daadwerkelijke realisatie. Oplevering van de Korteweg, met vrijliggend fietspad, is voorzien in kwartaal 3 2027.
7405130159 HW_Aanpak Fietspad Reedijk
Het doel van dit project is de aanleg van een ontbrekende schakel van het fietsnetwerk langs de Blaaksedijk in aansluiting op de Reedijk. In 2025 is de grondaankoop afgerond.
7405130179 WSHD_Herplantplicht plantseizoen 2025 - 2026
Deze investering betreft het uitvoeren van de herplantplicht volgens het Groenbeleidsplan.
7405130197 VP_Trajectaanpak Rijkstraatweg Vierpolders
Het duurzaam veilig inrichten van dit traject wordt, in combinatie met groot onderhoud, uitgevoerd in 2026.
7405130198 VP_Trajectaanpak Heveringseweg Oostvoorne
Het duurzaam veilig inrichten van dit traject wordt, in combinatie met groot onderhoud, uitgevoerd in 2026.
7405130199 GO_Trajectaanpak Langeweg Ooltgensplaat
Het duurzaam veilig inrichten van dit traject wordt, in combinatie met groot onderhoud, uitgevoerd in 2026.
7405130200 WSHD_Vervangen beschoeiing 2025-2026
In 2025 is de beschoeiing langs de Groeneweg te Oostvoorne vervangen. De locaties Krammerdijk te Achthuizen en langs de fietspaden in het Oudeland van Strijen worden in 2026 uitgevoerd.
7405139998 WSHD_Risicokrediet Wegen en Groen
Voor een toelichting van op krediet, zie onderdeel 'Programmabrede risicokrediet'
7405210083 Vervangen openbare verlichting
In ons gehele werkgebied vervangen we lichtmasten ouder dan 40 jaar en armaturen ouder dan 20 jaar. Het project wordt in 2026 afgerond en afgesloten.
7405210084 Vervangen bewegwijzeringsborden
De NBD (Nationale BewijzeringsDienst) heeft de bewegwijzeringsborden (dus niet de verkeersborden) geïnspecteerd. Op basis van de richtlijnen van goede zichtbaarheid zijn er diverse borden vervangen in 2024 en 2025, verdeeld over de gebieden Albrandswaard, Rozenburg, Barendrecht, Goeree-Overflakkee en Zwijndrecht. In het voorjaar van 2026 worden nog enkele afrondende werkzaamheden uitgevoerd, waarna deze investering wordt afgesloten.

Toelichting
7405210086 VP_Aanpak Trambaanpad
Het doel van dit project is het opwaarderen van het fietspad van Spijkenisse naar Hellevoetsluis, via het oude Trambaanpad, tot een doorfietsroute. De realisatie van dit project wordt mede mogelijk gemaakt door subsidie van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de provincie Zuid-Holland. In 2025 is de realisatieovereenkomst (ROK) met de betrokken partijen afgesloten. Het werk wordt in samenwerking met beide gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee uitgevoerd. De oplevering van het gehele traject staat gepland voor 2028.

Afgesloten investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	+/- (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7405130088 HW_Aanpak Buitenom fase 1	1,703	-0,417	1,286	1,588	-0,004	1,585	+	1,547
7405130151 Bijdrage N217-Polderweg	0,315	0,000	0,315	0,312	0,000	0,312	-	0,071
7405130178 Herplantplicht 2024-2025	0,375	0,000	0,375	0,331	0,000	0,331	-	0,115
7405130185 IJS_Regiokrediet IJsselmonde 2024	4,370	-0,031	4,339	4,394	-0,031	4,363	+	3,564
7405130186 HW_Regiokrediet Hoeksche Waard 2024	5,746	0,000	5,746	5,741	0,000	5,741	-	2,301
7405130187 VP_Regiokrediet Voorne-Putten 2024	5,836	-0,323	5,513	5,886	-0,323	5,563	+	1,539
7405130188 GO_Regiokrediet Goeree-Overflakke 2024	5,801	0,000	5,801	5,653	0,000	5,653	-	1,015
7405130196 HW_Trajectaanpak Middelsluisdijk Numansdorp	0,933	0,000	0,933	0,933	0,000	0,933	+	0,933
7405130201 HW_Trajectaanpak Hoeksche Waard zuidwest fase 1	2,674	0,000	2,674	2,759	0,000	2,759	+	2,759
7405130202 IJS_Regiokrediet IJsselmonde 2025	2,148	0,000	2,148	1,754	0,000	1,754	-	1,754
7405130203 HW_Regiokrediet Hoeksche Waard 2025	2,278	-0,255	2,023	2,242	-0,256	1,986	-	1,986
7405130204 GO_Regiokrediet Goeree-Overflakke 2025	0,880	0,000	0,880	0,888	0,000	0,888	+	0,888

Investering	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	+/- (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7405130205 VP_Regiokrediet Voorne-Putten 2025	3,296	0,000	3,296	3,416	0,000	3,416	+	3,416
7405210085 Vervangen verkeersborden	0,600	0,000	0,600	0,600	0,000	0,600	-	0,589
7405210089 Vervanging Kunstwerken	0,900	0,000	0,900	0,827	0,000	0,827	-	0,201
Totaal	37,855	-1,026	36,829	37,323	-0,613	36,709		22,678

Toelichting
7405130088 HW_Aanpak Buitenom fase 1
Het Buitenom fase 1 (gedeelte rondom Piershil) betreft de herinrichting van duurzaam veilig wegverkeer naar een 60 km/uur weg. Het is een belangrijke schakel in de ontsluiting van de Hoeksche Waard, voor met name het vrachtverkeer. Het werk is in december afgerond zonder grote tegenvallers, waardoor € 115.000 (7%) niet is benut. Bij dit project hebben we rekening gehouden met een subsidie van ruim € 400.000. Maar daarvoor hadden we op het moment van afsluiten van het project nog geen definitieve beschikking ontvangen. Als gevolg hiervan heeft het project een tekort van € 300.000. Op 9 februari 2026 ontvingen we de subsidiebeschikking hiervoor. In 2026 pakken we fase 2 (gedeelte rondom Zuid-Beijerland) op. Het totale project is in 2 fasen opgedeeld om de bereikbaarheid tijdens de werkzaamheden acceptabel te houden.
7405130151 Bijdrage N217-Polderweg
Met Rijkswaterstaat, de provincie Zuid-Holland en de gemeente Hoeksche Waard is samengewerkt aan kruispunten waar wegen van het waterschap aansluiten op de N217. De doorstroming op de N217 is namelijk verbeterd tijdens de renovatie van de Heinenoordtunnel in 2023 en 2024. Eén van deze kruispunten is de kruising van de N217 en de Polderweg nabij Puttershoek (Hoeksche Waard). Vanwege de slechte doorstroming op de N217, hebben we tijdens de renovatie van de Heinenoordtunnel gekozen voor het aanleggen van het kavelpad via 3 percelen naar de Kruisweg, in plaats van de 3 aparte in-/uitritten op de N217. Dit zorgde uiteindelijk voor een betere doorstroming en minder vertraging tijdens de afsluitingen van de Heinenoordtunnel.
7405130178 WSHD_Herplantplicht 2024-2025
De Boomveiligheidscontrole (BVC) is de basis voor een gezond en duurzaam bomenbestand. Deze controle voeren we standaard voor iedere boom eens per 3 jaar uit. Attentiebomen, dat zijn oudere of aangetaste bomen, controleren we jaarlijks. Uit deze controle volgt een onderhoudspakket per boom, daarmee krijgt iedere boom de structurele aandacht die hij verdient. Niet alleen het onderzoek is verplicht, maar ook het uitvoeren van de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden. Het uitvallen van takken of zelfs het omvallen van de boom zijn bekende risico's die anders kunnen optreden, met mogelijke (omgevings)schade tot gevolg. Uiteindelijk komt aan de levensduur van elke boom een einde en is kap onvermijdelijk. Na kap wordt in principe in het volgende plantseizoen, op dezelfde plek weer een boom geplant, zoals vastgesteld in het Groenbeleidsplan. Als dat niet op dezelfde plek kan, zoeken we in de directe omgeving naar een alternatieve locatie voor herplant. Het afgelopen plantseizoen hebben we minder bomen hoeven te verwijderen door ouderdom of ziekte. Daardoor hebben we ook minder bomen hoeven te herplanten dan het gemiddelde van de afgelopen jaren. Hierdoor is er een onderschrijding van ca. € 44.000.

Toelichting
7405130185 IJS_Regiokrediet IJsselmonde 2024
Vanuit de visuele inspectie is de huidige onderhoudsstaat van het areaal in kaart gebracht. Middels de multicriteria-analyse is er een prioritering aangebracht welke wegen in 2024 in groot onderhoud zijn genomen. Binnen dit regiokrediet zijn op 81 wegvakken op het eiland IJsselmonde de deklaag, tussenlaag en onderlaag vervangen. Vanwege de eindafrekening met diverse meer- en minderwerken is er een overschrijding ontstaan van ca. € 25.000.
7405130186 HW_Regiokrediet Hoeksche Waard 2024
Vanuit de visuele inspectie is de huidige onderhoudsstaat van het areaal in kaart gebracht. Middels de multicriteria-analyse is er een prioritering aangebracht welke wegen in 2024 in groot onderhoud zijn genomen. Binnen dit regiokrediet zijn op 90 wegvakken op het eiland Hoeksche Waard de deklaag en tussenlaag vervangen. Vanwege de eindafrekening met diverse meer- en minderwerken is er een onderschrijding ontstaan van ca. € 4.600.
7405130187 VP_Regiokrediet Voorne-Putten 2024
Vanuit de visuele inspectie is de huidige onderhoudsstaat van het areaal in kaart gebracht. Middels de multicriteria-analyse is er een prioritering aangebracht welke wegen in 2024 in groot onderhoud zijn genomen. Binnen dit regiokrediet zijn op 82 wegvakken op het eiland Voorne-Putten de deklaag en tussenlaag vervangen. Voor de Oudelandsdijk te Abbenbroek en de Ringdijk te Geervliet moest het werk uitgesteld worden. Dit in verband met de werkzaamheden van Tennet die gelijktijdig werkte aan de uitbreiding van een Trafostation. Hierdoor zijn er extra kosten gemaakt voor het opnieuw aanvragen van omleidingen met bijbehorende vergunningen. Dit resulteert in een overschrijding van ca. € 50.000.
7405130188 GO_Regiokrediet Goeree-Overflakkee 2024
Vanuit de visuele inspectie is de huidige onderhoudsstaat van het areaal in kaart gebracht. Middels de multicriteria-analyse is er een prioritering aangebracht welke wegen in 2024 in groot onderhoud zijn genomen. Binnen dit regiokrediet zijn op 16 wegvakken op het eiland Goeree-Overflakkee de deklaag en tussenlaag vervangen. Doordat de Vroonweg duurder werd dan geraamd, is de uitvoering van de Groeneweg en Sint Pietersweg doorgeschoven naar 2026. Hierdoor is er op dit krediet een onderschrijding ontstaan van ca. € 147.000.
7405130196 HW_Trajectaanpak Middelsluissedijk WZ Numansdorp
Op de Middelsluissedijk WZ zijn de deklaag, tussenlaag en onderlaag vervangen. Het beschikbaar gestelde krediet is volledig benut.
7405130201 HW_Korte termijn aanpak ontsluiting Hoeksche Waard Zuidwest (fase 1)
Op een aantal wegvakken van de Sluisjesdijk, Zwartsluisjesdijk en Kostverlorendijk in de Hoeksche Waard zijn de deklaag, tussenlaag en onderlaag vervangen en zijn drempels aangelegd. Hiervoor is een subsidieaanvraag ingediend. Doordat de subsidiebeschikking pas op 9 februari 2026 is ontvangen, konden we deze niet meenemen in de afsluiting van het project. Daardoor is er op deze investering een overschrijding van ca. € 91.000. De verkregen subsidie is ter hoogte van dit bedrag.
7405130202 IJS_Regiokrediet IJsselmonde 2025
Vanuit de visuele inspectie is de huidige onderhoudsstaat van het areaal in kaart gebracht. Middels de multicriteria-analyse is er een prioritering aangebracht welke wegen in 2025 in groot onderhoud zijn genomen. Binnen dit regiokrediet zijn op het eiland IJsselmonde voor 14 wegvakken de deklaag, tussenlaag en onderlaag vervangen. Op de Rotterdamseweg in Ridderkerk konden 2 kruisingen niet worden afgesloten, omdat er geen omleidingsroutes mogelijk waren. Hierdoor is een bedrag van ca. € 212.000 niet benut. Ook zijn er minder uren besteed door een efficiënte werkwijze

Toelichting
binnen het bestaande onderhoudscontract, waardoor ca. € 182.000 is bespaard. Dit krediet heeft daardoor een totale onderschrijding van ca. € 395.000.
7405130203 HW_Regiokrediet Hoeksche Waard 2025
Vanuit de visuele inspectie is de huidige onderhoudsstaat van het areaal in kaart gebracht. Middels de multicriteria-analyse is er een prioritering aangebracht welke wegen in 2025 in groot onderhoud zijn genomen. Binnen dit regiokrediet zijn op het eiland Hoeksche Waard voor 36 wegvakken de deklaag, tussenlaag en onderlaag vervangen. Een aantal wegvakken viel duurder uit dan was geraamd, echter zijn er minder uren gemaakt door een efficiëntere werkwijze, waardoor er een totale onderschrijding op dit krediet is ontstaan van ca. € 36.000.
7405130204 GO_Regiokrediet Goeree-Overflakkee 2025
Vanuit de visuele inspectie is de huidige onderhoudsstaat van het areaal in kaart gebracht. Middels de multicriteria-analyse is er een prioritering aangebracht welke wegen in 2025 in groot onderhoud zijn genomen. Binnen dit regiokrediet zijn op het eiland Goeree-Overflakkee voor 16 wegvakken de deklaag en/of tussenlaag en/of onderlaag vervangen. Vanwege de eindafrekening met diverse meer- en minderwerken is er een overschrijding ontstaan van ca. € 8.000.
7405130205 VP_Regiokrediet Voorne-Putten 2025
Binnen dit regiokrediet zijn op het eiland Voorne Putten voor 48 wegvakken de deklaag en/of tussenlaag en/of onderlaag vervangen. Er was sprake van onvoorziene omstandigheden, zoals meer te vervangen m2 asfalt vanwege een slechtere kwaliteit dan was voorzien en een aangepaste omleidingsroute. Daardoor is er een overschrijding op het krediet ontstaan van ca. € 120.000.
7405210085 Vervangen verkeersborden
Het vervangen van verkeersborden is een beheersmaatregel voor een goed en veilig gebruik en onderhoud van wegen. Er zijn meer dan 12.000 verkeersborden binnen het werkgebied, waarvan er bijna 11.000 zijn gecontroleerd. We hebben 2.823 verkeersborden of palen vervangen door nieuwe exemplaren. Het daarvoor beschikbaar gestelde krediet is volledig benut. Het werkpakket krijgt vanaf 2026 nog een vervolg.
7405210089 Vervanging Kunstwerken
De doelstelling van dit project is behaald: (verkeers)veilige en bereikbare kunstwerken en wegen, in overeenstemming met de doelstellingen voor verkeersveiligheid en bereikbaarheid uit het Wegenbeheerprogramma 2016-2021. De Rijswaardsebrug in Hellevoetsluis en de Zuiderdiepstraatweg in Stellendam zijn gerenoveerd, zodat deze weer aan de eisen voldoen. Het werk is voorspoedig verlopen, waardoor het goedkoper uitviel dan was geraamd. Hierdoor is er een onderschrijding van ca. € 73.000.

Bestuur en Organisatie

In deze paragraaf lichten we de lopende en afgesloten investeringen binnen het programma Bestuur en Organisatie over 2025 toe

Lopende investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	M	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7811700013 IJS_Aanpassingen tbv veiligheid en duurzaamheid	NS	0,391	0,000	0,391	0,190	0,000	0,190	0,000
7811700023 IJS_Verduurzamen en functiewijziging vergaderlocatie	NS	0,125	0,000	0,125	0,000	0,000	0,000	0,000
7811700027 IJS_Vervangen hoofdverdeelkast het Schap	NS	0,500	0,000	0,500	0,000	0,000	0,000	0,000
7811700028 IJS_Vervangen BMI Waterschapshuis en het Schap	NS	0,340	0,000	0,340	0,000	0,000	0,000	0,000
7811800025 WSHD_Aanschaf groot materieel 2025	NS	0,250	0,000	0,250	0,055	0,000	0,055	0,055
7811800026 WSHD_Aanschaf groot materieel 2026	NS	0,250	0,000	0,250	0,000	0,000	0,000	0,000
7811800027 WSHD_Aanschaf groot materieel 2027	NS	0,250	0,000	0,250	0,000	0,000	0,000	0,000
Totaal		2,106	0,000	2,106	0,245	0,000	0,245	0,055

Toelichting
7811700013 IJS_Aanpassingen tbv veiligheid en duurzaamheid
Het resterende bedrag is bestemd voor vergroening van het terrein en het realiseren van e-oplaadpunten bij het Schap. De uitwerking hiervan loopt en een en ander wordt naar verwachting in 2026 gerealiseerd.
7811700023 IJS_Verduurzamen en functiewijziging vergaderlocatie
We pakken eerst de werkzaamheden op rondom het verduurzamen van steunpunt Strijen. Daarna volgen de werkzaamheden rondom het verduurzamen en wijzigen van de functie voor de vergaderlocatie.

Toelichting
7811700027 IJS_Vervangen hoofdverdeelkast het Schap
De investering voor het vervangen van de hoofdverdeelkast op het Schap is begin december vrijgemaakt. De voorbereidingen voor deze vervanging zijn gestart. De vervanging zal plaatsvinden in 2026.
7811700028 IJS_Vervangen BMI Waterschapshuis en het Schap
De investering voor het vervangen van de brandmeldinstallatie op het Waterschapshuis en het Schap is in november vrijgemaakt. De voorbereidingen voor deze vervanging zijn gestart.
7811800025 WSHD_Aanschaf groot materieel 2025
Door het tijdig vervangen en onderhouden van groot materieel voldoen we aan onze onderhoudsplicht om materieel in te zetten dat voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen. Door vertraging in de levering van een laadkraan kon de investering nog niet in 2025 afgesloten worden.
7811800026 WSHD_Aanschaf groot materieel 2026
Door het tijdig vervangen en onderhouden van groot materieel voldoen we aan onze onderhoudsplicht om materieel in te zetten dat voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen.
7811800027 WSHD_Aanschaf groot materieel 2027
Door het tijdig vervangen en onderhouden van groot materieel voldoen we aan onze onderhoudsplicht om materieel in te zetten dat voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen.

Afgesloten investeringen

(bedragen x 1 mln.)

Investering	Krediet (Bruto)	Krediet (Bijdragen)	Krediet (Netto)	Realisatie (Bruto)	Realisatie (Bijdragen)	Realisatie (Netto)	+/- (Netto)	Realisatie 2025 (Netto)
7610000010 WSHD_Integrale veiligheidssignalering	0,585	0,000	0,585	0,574	0,000	0,574	-	0,359
7811500100 Vervangingsinv ICT Middelen 2025	0,750	0,000	0,750	0,750	0,000	0,750	-	0,750
7811700019 IJS_Vervangen verlichting Waterschapshuis	1,030	-0,331	0,699	1,030	-0,301	0,729	+	0,076
7811800024 WSHD_Aanschaf groot materieel 2024	0,250	0,000	0,250	0,248	0,000	0,248	-	0,053
Totaal	2,615	-0,331	2,284	2,602	-0,301	2,301		1,238

Toelichting
<p>761000010 Integrale veiligheidssignalering</p> <p>De signalering draagt bij aan het inzichtelijk maken van de aanwezige gevaren met bijbehorende geboden en verboden om deze te beheersen. Het waterschap moet ervoor zorgen dat veiligheids- en gezondheidssignalering duidelijk zichtbaar is. Met de veiligheidssignalering creëren we een veiligere werkomgeving voor werknemers en externe aanwezigen. Hiermee voldoen we aan de geldende wet- en regelgeving en stimuleren we het veiligheidsbewustzijn van iedereen die onze locaties bezoekt of daar werkzaam is.</p>
<p>7811500100 WSHD_Vervangen ICT middelen 2025</p> <p>De laptops zijn geleverd en zijn in november 2025 uitgeleverd. Het back-upsysteem is geleverd en in gebruik genomen.</p>
<p>7811700019 IJS_Vervangen verlichting Waterschapshuis</p> <p>In het Waterschapshuis in Ridderkerk zijn de tl-armaturen vervangen door ledarmaturen. Dit verduurzamingsproject is in 2024 afgerond. Bij de daadwerkelijke administratieve afronding van het project kwam een groter financieel verschil naar voren. Met het oog op de rechtmatigheid van deze uitgaven, was het noodzakelijk om dit project te heropenen en de benodigde correcties uit te voeren. Het project is in 2025 administratief afgesloten.</p>
<p>7811800024 WSHD_Aanschaf groot materieel 2024</p> <p>De buitendienstmedewerkers van onze onderhoudsafdelingen voeren een groot deel van de onderhoudswerkzaamheden in eigen beheer uit. Zij onderhouden de assets van het waterschap volgens de eisen die daaraan worden gesteld. Door groot materieel te onderhouden en op tijd te vervangen, voldoen we aan onze onderhoudsplicht. We zetten materieel in dat voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen. De investering is afgesloten met een onderschrijving van € 2.000.</p>

Programmabrede risicokrediet

In onderstaande tabel staan de totale toevoegingen aan en onttrekkingen uit de programmabrede risicokredieten voor de programma's Voldoende en Schoon Water, Waterketen en Wegen, die in 2025 hebben plaatsgevonden.

(bedragen x € 1 mln.)

Investering	Netto krediet excl. PBRK mutaties	Afgedragen	Toegevoegd	Netto krediet incl. PBRK mutaties
Voldoende en Schoon Water		5,374	0,887	
1e begrotingswijziging		0,977	0,208	
2e begrotingswijziging		2,430	0,000	
Na 2e begrotingswijziging		1,967	0,679	
Waterketen		32,960	1,464	
1e begrotingswijziging		24,300	0,330	
2e begrotingswijziging		0,625	1,134	
Na 2e begrotingswijziging		8,035	0,000	
Wegen		3,205	2,437	
1e begrotingswijziging		2,756	0,000	
2e begrotingswijziging		0,381	1,837	
Na 2e begrotingswijziging		0,068	0,600	
Totaal		41,539	4,788	

De mutaties die zich hebben voorgedaan in de periode tussen de tweede begrotingswijziging en de jaarrekening, lichten we nader toe bij de programma's.

Voldoende en Schoon Water

Sinds 15 februari 2023 werken we binnen het programma Voldoende en Schoon Water met het programmabrede risicokrediet. In 2025 zijn er diverse toekenningen gedaan vanuit dit risicokrediet om de opgetreden risico's van de investeringen binnen dit programma financieel te kunnen mitigeren. Ook is het risicokrediet opgehoogd door het vrijmaken van diverse investeringen.

In de periode tussen de meetmomenten van de tweede begrotingswijziging en de jaarrekening zijn er voor het programma Voldoende en Schoon Water vijf benuttingen geweest van totaal € 0,7 miljoen. Dit betroffen opgetreden risico's, zoals verrekening van prijsstijgingen, extra benodigde voorbelasting en aangepaste uitvoeringsmethoden. In deze periode zijn er drie kredieten vrijgemaakt, waardoor er een afdracht is gedaan aan het risicokrediet van € 2,0 miljoen.

Verloop programmabrede risicokrediet

(bedragen x 1 mln.)

Programma	Beginstand 2025	Toegevoegd	Benut	Extra toevoeging	Huidig krediet
Voldoende en Schoon Water	5,298	1,967	0,679	0,000	6,586

Mutaties programmabrede risicokrediet

(bedragen x 1 mln.)

Investering	Netto krediet excl. PBRK mutaties	Afgedragen	Toegevoegd	Netto krediet incl. PBRK mutaties
7103100344 HW_Bijdrage 't-Schenkeltje	0,461	0,000	0,184	0,645
7103100388 Optimalisatie watersysteem Berkenrijs	0,500	0,000	0,022	0,522
7103100389 Vervanging persleiding Nobelstraat OBL	0,300	0,000	0,021	0,321
7103100423 WSHD_NBWS_Vervangen automatisering 3 kunstwerken	0,450	0,000	0,014	0,464
7103300148 GO_Renovatie gemaal De Haas van Dorsser	3,550	0,633	0,000	2,917
7103300169 VP_WGP PT_Technische maatregelen 1	2,363	0,000	0,439	2,802
7103300179 VP_WGP PT_Technische maatregelen 2	5,890	1,244	0,000	4,646
7103300180 GO_Renovatie gemaal Zuiderdiep	1,000	0,090	0,000	0,910
Totaal		1,967	0,679	

Waterketen

Sinds 15 februari 2023 werken we binnen het programma Waterketen met het programmabrede risicokrediet. In 2025 zijn er diverse toekenningen gedaan vanuit dit risicokrediet om de opgetreden risico's van de investeringen binnen dit programma financieel te kunnen mitigeren. Ook is het risicokrediet opgehoogd door het vrijmaken van diverse investeringen.

In de periode tussen de meetmomenten van de tweede begrotingswijziging en de jaarrekening is er voor het programma Waterketen geen benutting aangevraagd. In deze periode zijn er zes kredieten vrijgemaakt, waardoor een afdracht is gedaan aan het risicokrediet van € 8,0 miljoen. Het huidige risicokrediet is voldoende om voor de komende periode het actuele risicoprofiel van het programma af te dekken.

Verloop programmabrede risicokrediet

(bedragen x 1 mln.)

Programma	Beginstand 2025	Toegevoegd	Benut	Extra toevoeging	Huidig krediet
Waterketen	30,223	8,035	0,000	0,000	38,258

Mutaties programmabrede risicokrediet

(bedragen x 1 mln.)

Investering	Netto krediet excl. PBRK mutaties	Afgedragen	Toegevoegd	Netto krediet incl. PBRK mutaties
7304100246 IJS_Vervangen liften rwzi Dokhaven	0,820	0,145	0,000	0,675
7304100247 WSHD_Vervangen meetapparatuur rwzi's en RG deel 4	0,200	0,030	0,000	0,170
7304100248 WSHD_Vervangen Roostergoedinstall rwzi Hellevoetsluis	2,640	0,275	0,000	2,365
7304100249 WSHD_Vervangen Roostergoedinstallatie rwzi Ridderkerk	2,525	0,265	0,000	2,260
7304210048 DO_Slibstrategie_SVB Dordrecht Voorbereiding	31,500	7,300	0,000	24,200
7304210061 DO_Vervangen centrifuge rwzi Dordrecht	0,610	0,020	0,000	0,590
Totaal		8,035	0,000	

Wegen

Sinds 1 januari 2025 werken we binnen het programma Wegen met het programmabrede risicokrediet. In 2025 zijn er diverse toekenningen gedaan vanuit dit risicokrediet om de opgetreden risico's van de investeringen binnen dit programma financieel te kunnen mitigeren.

In de periode tussen de meetmomenten van de tweede begrotingswijziging en de jaarrekening zijn er voor het programma Wegen vier benuttingen geweest van totaal € 0,6 miljoen. Dit betroffen opgetreden risico's, zoals extra kosten door zwaardere maatregelen als gevolg van slechtere wegfundaties dan voorzien op basis van inspecties, nachtwerk en prijsstijgingen, de afvoer van teerhoudend asfalt en extra werkbegeleiding. In deze periode is er één krediet vrijgemaakt, waardoor er een afdracht is gedaan aan het risicokrediet van € 0,1 miljoen.

Verloop programmabrede risicokrediet

(bedragen x 1 mln.)

Programma	Beginstand 2025	Toegevoegd	Benut	Extra toevoeging	Huidig krediet
Wegen	2,301	0,068	0,600	0,000	1,769

Mutaties programmabrede risicokrediet

(bedragen x 1 mln.)

Investering	Netto krediet excl. PBRK mutaties	Afgedragen	Toegevoegd	Netto krediet incl. PBRK mutaties
7405130174 Vervangingsinvesteringen Wegen 2025	0,068	0,068	0,000	0,000
7405130185 Regiokrediet Ijsselmonde 2024	4,300	0,000	0,070	4,370
7405130196 Aanpak Middelsluissedijk WZ	0,913	0,000	0,020	0,933
7405130201 Korte termijn aanpak ontsluiting Hoeksche Waard Zuidwest (fase 1)	1,529	0,000	0,310	1,839
7405130205 VP_Regiokrediet Voorne-Putten 2025	3,096	0,000	0,200	3,296
Totaal		0,068	0,600	